

MINISTERUL EDUCAȚIEI REPUBLICII MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

PROGRAME ANALITICE

ALE DISCIPLINELOR

Ciclul I, Studii Superioare de Licență

BUSINESS ȘI ADMINISTRARE 363

(domeniul de formare profesională)

(cod)

Managementul Resurselor Umane 363.5

(specialitatea)

(cod)

Chișinău 2016

Programele analitice sunt elaborate conform cerințelor Planului-cadru, Ciclul I, Studii Superioare de Licență pentru instituțiile de învățământ superior universitar aprobat de către Ministerul Educației al Republicii Moldova și sunt destinate absolvenților Academiei de Studii Economice din Moldova, promoția 2016.

Responsabil de ediție:

conferențiar universitar, doctor;

șef catedră „ Management Social”

Dorin Vaculovschi

MINISTERUL EDUCAȚIEI AL REPUBLICII MOLDOVA

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

ECONOMIE GENERALĂ ȘI DREPT (*facultatea*)

AL II _____

A D E V E R I N Ț Ă

Cetățeanul(ca) _____

din _____ în perioada _____ a studiat
țara *anii de studii*

și a absolvit domeniul de formare profesională **Business și administrare**, specialitatea **Managementul Resurselor Umane** conform planului de învățământ și a programelor analitice anexate.

RECTOR

Profesor universitar,
universitar,
Doctor habilitat,
Academician,
Grigore Belostecinic

_____

semnătura

L. Ș.

DECAN

Conferențiar

Doctor,
Alic Bîrcă

_____

semnătura

**ȘEF DEPARTAMENT STUDII,
DEZVOLTARE CURRICULARĂ ȘI
MANAGEMENT al CALITĂȚII**
Conferențiar universitar, Doctor habilitat,
Sergiu Baciu

_____

semnătura

PREFAȚĂ

Conținutul procesului de studii la specialitatea 363.5 „Managementul resurselor umane” este determinat de planul de învățământ aprobat de Senatul Academiei de Studii Economice din Moldova și coordonat cu Ministerul Educației, precum și de programele analitice ale disciplinelor.

Planul de învățământ asigură o corelație optimă în predarea disciplinelor care pot fi grupate în trei categorii: cele care asigură o pregătire generală și fundamentală, cele care asigură o pregătire socio-umanistică și disciplinele care asigură pregătirea de specialitate.

Programele analitice în cauză au fost elaborate în corespundere cu cerințele prevăzute de cadrul de calificare a specialității 363.5 “Managementul resurselor umane” pentru perioada de studii de 3 ani.

Printre disciplinele ce contribuie în mod direct la formarea profesională a studenților pot fi numite: Fundamente ale managementului resurselor umane, Piața muncii, Sociologie, Standardizarea muncii, Psihologie social-economică, Organizarea ergonomică a muncii, etc.

În scopul consolidării materialului teoretic predat și utilizării lui practice, precum și educării studenților a unor deprinderi de documentare și cercetare științifică în domeniul dat, pe parcursul studiilor studenții au îndeplinit un proiect de la disciplina Politici de resurse umane.

Pe lângă cursurile de formare profesională au fost predate și o serie de cursuri economice generale în scopul aprofundării cunoștințelor din domeniul economic, precum microeconomie, macroeconomie, management, economia mondială, monedă și credit, contabilitate, marketing etc.

În afară de pregătirea teoretică, pe parcursul studiilor, studenții au posibilitatea de a însuși anumite abilități și competențe profesionale în timpul practicii de producție și a celei de licență. Practica de producție și cea de licență sunt realizate la anul III de studii. Studenții desfășoară practica de producție și cea de licență, atât în instituții guvernamentale cât și în organizații private, în cadrul Departamentului de resurse umane.

Studiile finalizează cu susținerea tezei de licență cu o temă concretă de cercetare.

Absolvenților care nu au promovat susținerea tezei de licență li se eliberează diplomă de studii superioare universitare.

CARACTERISTICA

de conferire a titlului de licențiat în domeniul de formare profesională 363 „Business și administrare”, specialitatea 363.5 „Managementul resurselor umane”

Transformările sociale, economice, politice care au avut și au loc în societate a impus redimensionarea activităților din domeniul managementului resurselor umane atât din cadrul organizațiilor private, cât și în cadrul instituțiilor publice. Aceste tendințe au schimbat mult conținutul activităților legate de gestiunea resurselor umane, și, totodată, responsabilitatea față de persoanele care activează în domeniul dat a crescut simțitor. Din acest considerent, în acest contextul prevederilor Procesului de la Bologna, Academia de Studii Economice din Moldova oferă planuri de studii pentru specialitatea „Managementul Resurselor Umane” la Ciclul I licență, care pot fi continuate prin specializări mai înguste la Ciclul II master.

De rând cu o pregătire fundamentală (matematică economică, informatică economică, politologie, sociologie, studierea limbilor moderne etc.) și cunoștințe economice generale (în domeniul managementului, marketingului, contabilității, statisticii, dreptului, comunicării etc.) specialiștii în domeniul Managementului resurselor umane beneficiază de o instruire de specialitate pe problemele de bază ale gestiunii resurselor umane din cadrul organizațiilor, fiind axată pe fundamentele managementului resurselor umane, politicile de resurse umane, standardizarea muncii, precum și pe unele domenii specifice Managementului resurselor umane și anume: marketing, psihologie social-economică, managementul producției etc. În afară de aceasta, planul de învățământ prevede o pregătire a specialistului pe problemele sociale studiind astfel de discipline cum ar fi: piața muncii, calitatea vieții, etc.

Aceste cunoștințe teoretice și abilități practice, în ansamblu, sunt necesare pentru realizarea eficientă a sarcinilor, atribuțiilor și responsabilităților caracteristice specialiștilor care activează în domeniul Managementului resurselor Umane.

Absolvenții specialității „Managementul resurselor umane” pot ocupa posturi de muncă din cadrul serviciului „Resurse umane” din cadrul organizațiilor din diverse ramuri ale economiei naționale, instituții ale administrației publice centrale și locale, institute de cercetări științifice, asociații și instituții publice

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

Coordonat
Ministerul Educației
A.S.E.M.
al Republicii Moldova

Aprobat
Senatul

PLAN DE ÎNVĂȚĂMÎNT la Ciclul I, (Studii Superioare de Licență)

Facultatea “ECONOMIE GENERALĂ ȘI DREPT”
Domeniu general de Studii: 36. Științe Economice
Domeniul de formare profesională 363 Business și administrare
Specialitatea: 363.5 “Managementul resurselor umane”
Titlul obținut : Licențiat în științe economice
Baza admiterii : BAC, Colegiu
Durata studiilor: 3 ani
Forma de învățământ: cu frecvența la zi

ANUL ÎNMATRICULĂRII 2013

ANUL I DE STUDII

Nr. de ordine	Denumirea disciplinei	Codul disciplinei	Total ore	I n c l u s i v					Ore pe săptămână în auditoriu			Nr. P.C.	Forma de evaluare	
				Ore în auditoriu			Activitatea individuală a studentului (ore)	Total	din care					
				Total	din care				preleg	pr/sem	labor			
					preleg.	pr./sem.	labor.							
Discipline obligatorii				SEMESTRUL I										
1.	Teorie economică I (microeconomie)	F.01.O.001.21	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E
2.	Matematică economică	F.01.O.002.64	120	60	30	30		60	4	2	2		4	E
3.	Informatică economică	G.01.O.003.63	120	60	16		44	60	4	1	1	2	4	E
4.	Demografie	S.01.O.003.25	120	44	30	14		76	3	2	1		4	E
5.	Limbi străină I	G.01.O.005.44	120	60		60		60	4		4		4	E
6.	Management	S.03.O.024.11	180	60	30	30		120	4	2	2		5	E
7.	Filosofie	U.01.O.007.43	90	44	30	14		46	3	2	1		4	E
8.	Educație fizică	G.01.O.008.15	30	30	-	30		-	2		2		-	V
Total ore discipline obligatorii			930	418	166	208	44	512	28	11	15	2	30	7E,1
Discipline la libera alegere:														
9.	Bazele informaticii	G.01.L.009.63	60	30	14	-	16	30	2	1	-	1	2	E

10.	Limba română (pentru alolingvi)	G.01.L.010.24	60	30	14	16	-	30	2	1	1	-	2	E
Total ore discipline obligatorii și discipline la libera alegere			1050	478	194	224	60	572	-	-	-	-	32	9E, 1
Discipline obligatorii			SEMESTRUL II											
1.	Teorie economică II (macroeconomie)	F.02.O.011.21	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E
2.	Comunicarea de afaceri	S.02.O.012.24	90	44	30	14	-	46	3	2	1	-	3	E
3.	Dreptul afacerilor	S.02.O.013.23	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E
4.	Statistica	F.02.O.014.62	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E
5.	Limba străină II	G.02.O.015.44	150	60		60	-	90	4		4	-	5	E
6.	Bazele contabilității	F.02.O.016.52	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E
7.	Fundamentele managementului resurselor umane	S.03.O.025.22	90	44	30	14		46	3	2	1		3	E
8.	Educație fizică	G.02.O.018.15	30	30		30	-	-	2	-	2	-	-	V
Total ore discipline obligatorii			530	418	180	238	-	512	28	12	16	-	30	7E, 1
Discipline opționale (la alegere)														
9.	Geoeconomie	G.02.L.019.25	60	30	16	14	-	30	2	1	1	-	2	E
Total ore discipline obligatorii și disciplinele la libera alegere			990	448	166	238	-	542	-	-	-	-	32	8E, 1

ANUL II DE STUDII

Nr. crt.	Denumirea disciplinei	Codul și tipul discipl.	Total ore	I n c l u s i v					Ore pe săptămână în auditoriu					Nr. P.C.	Forma de evaluare
				Ore în auditoriu				Activitată individuală a student (ore)	Total	din care					
				Total	din care					preleg.	pr/sem.	labor.			
					preleg.	pr/sem.	labor.								
Discipline obligatorii SEMESTRUL III															
1.	Piața muncii	S.03.O.020.22	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
2.	Contabilitate întreprinderii	F.03.O.021.53	120	60	30	30		60	4	2	2		4	E	
3.	Sociologie	U.03.O.022.22	150	60	30	30		90	4	2	1	1	5	E	
4.	Correspondență economică și secretariat	F.03.O.023.24	90	44	16	28	16	46	3	1	2		3	E	
5.	Psihologie social economică	U.03.O.024.22	120	60	30	30		60	4	2	2		4	E	
6.	Cultura afacerilor	S.04.L.034.11	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
Total ore discipline obligatorii			780	344	166	178		436	23	11	11	1	26	6E	
7.O disciplină opțională de orientare către alt domeniu la ciclul II, masterat, din:															
Discipline facultative (liber alese)															
7.1.	Economia turismului	M.03.A.026.13	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.2.	Bazele asigurărilor	M.03.A.026.42	120	60	30	30		60	4	2	2	-	4	E	
7.3.	Contabilitatea în instituțiile publice	M.03.A.026.52	120	60	30	30		60	4	2	2	-	4	E	
7.4.	Comerțul internațional	M.03.A.026.31	120	60	30	30		60	4	2	2	-	4	E	
7.5.	Programare WEB	M.03.A.026.61	120	60	16		44	60	4	2	2	-	4	E	
7.6.	Altă disciplină echivalentă din A.S.E.M. sau altă universitate		120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
Total ore discipline obligatorii și opționale			900	404	196	208		66	9	6	3		7	3C	
Discipline la libera alegere															
8.	Psihologii de ramură	S.03.L.027.22	60	30	16	14	-	30	2	1	1	-	2	E	
Total ore discipline obligatorii, opționale și discipline la libera alegere			960	434	212	222		526	-	-	-	-	32	8E	
Discipline obligatorii SEMESTRUL IV															
1.	Economia sectorului public	S.04.O.028.22	120	60	30	30		60	4	2	2	-	4	E	
2.	Finanțe	F.04.O.028.42	90	60	30	30		30	4	2	1	-	3	E	
3.	Organizarea ergonomică a muncii	S.04.O.029.22	120	60	30	30		60	4	2	1		4	E	
4.	Managementul producției	S.04.O.030.11	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
5.	Marketing	F.04.O.031.12	120	60	30	30		60	4	2	1		4	E	
6.	Politici de resurse umane /Proiect de specialitate	S.04.O.032.22	180	60	30	30		120	4	2	1		6	E/E	
Total ore discipline obligatorii			780	360	180	180		420	24	12	12	-	26	7E	
7. O disciplină opțională de orientare către alt domeniul ciclului II, masterat, din:															
7.1	Managementul calității	M.04.A.033.11	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.2	Bazele fiscalității	M.04.A.033.42	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.3	Contabilitatea managerială	M.04.A.033.52	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.4	Economia relațiilor externe ale Moldovei	M.04.A.033.32	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.5	Sondaje și anchete	M.04.A.033.62	120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
7.6	Altă disciplină echivalentă din A.S.E.M. sau altă universitate		120	60	30	30	-	60	4	2	2	-	4	E	
Total ore discipline obligatorii și opționale			177	118	76	42		59	8	5	3		9	2C, 1V	
Total ore discipline obligatorii și opționale			900	420	210	210		480	28	14	14	-	30	8E	
Discipline la libera alegere															
8.	Cultura afacerilor	S.04.L.034.11	60	30	16	14		30	2	1	1		2	E	
Total ore discipline obligatorii, opționale și discipline la libera alegere			960	450	226	224		510	-	-	-	-	32	9E	

ANUL III DE STUDII

Nr crt.	Denumirea disciplinei	Codul și tipul discipl.	Total ore	I n c l u s i v					Ore pe săptămână în auditoriu					Nr. P.C.	Forma de evaluare
				Ore în auditoriu				Activitate individuală a studentului (ore)	Total	din care					
				Total	din care					prel eg.	Pr/s em	labo r.			
					Prel eg.	Pr./s em.	Lab or								
Discipline obligatorii SEMESTRUL V															
1.	Analiza activității economice-financiare	F.05.O.035.53	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
2.	Dreptul muncii	S.05.O.036.23	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
3.	Standartizarea muncii	S.05.O.037..22	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
4.	Economia muncii	S.05.O.038..22	150	60	30	30		90	4	2	2		5	E	
<i>Total ore discipline obligatorii</i>			600	240	120	120		360	16	8	8		20	4E	
6. O disciplină opțională din următoarele discipline de diferențiere a specializării:															
5.1	Management public	S.05.A.039..22	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
5.2	Dreptul securității sociale	S.05.A.040..23	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
7. O disciplină opțională de orientare către alt domeniu la ciclul II, masterat, din:															
6.1	Sisteme de planificare în afaceri	M.05.A.041.11	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
6.2	Management bancar	M.05.A.041.41	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
6.3	Contabilitatea impozitelor	M.05.A.041.52	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
6.4	Transporturi și expediții internaționale	M.05.A.041.31	150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
6.5	Bazele ciberneticii economice	M.05.A.041.61	150	60	30		30	90	4	2	2	-	5	E	
6.6	Altă disciplină echivalentă din A.S.E.M. sau altă universitate		150	60	30	30	-	90	4	2	2	-	5	E	
<i>Total ore discipline obligatorii și opționale</i>			900	360	180	150	30	540					30	6E	
Discipline la libera alegere															
8	Eticheta omului de afaceri	S.05.L.042..24	60	30	16	14	-	30	2	1	1	-	2	E	
Total ore discipline obligatorii, opționale și discipline la libera alegere			960	390	196	194		570					32	7E	
Discipline obligatorii SEMESTRUL VI															
1.	Psihologia managerială	S.06O.043..22	120	40	24	16		80	12	8	4		4	E	
2.	Integrare economică și economie europeană	U.06.O.044.31	90	32	16	16		58	6	3	3		3	E	
3.	Practica de producție	S.06.O.0465.22	270					270					9	E	
4.	Practica de licență	S.06.O.046..22	180	-	-	-	-	180					6	E	
<i>Total ore discipline obligatorii</i>			660	72	40	32	16	588	14	7	7	-	22	4E	
6. O disciplină opțională (la alegere) din următoarele discipline de diferențiere a specializării:															
5.1	Calitatea vieții	S.06.A.047..22	90	32	16	16		58	6	3	3		3	E	
5.2	Planul de afaceri	S.06.A.047..11	90	32	16	16		58	6	3	3		3	E	
<i>Total ore discipline obligatorii și opționale</i>			750	104	56	48	-	646	22	11	11	-	25	5E	
Discipline la libera alegere															
Total ore discipline obligatorii, opționale și discipline la libera alegere			750	104	56	48	-	646	22	11	11	-	25	5E	
Total ore discipline obligatorii și opționale în planul de învățământ			5310	2168	1002	1046	120	3142	-	-	-	-	175	40E, 2V	

Teza de licență												5
Total puncte credite acumulate												180

TEZA DE LICENȚĂ

<i>Nr.</i>	<i>Denumirea</i>	<i>Puncte credite</i>
1.	Teză de licență	10

ANUL I

TEORIA ECONOMICĂ I (microeconomie)

Total ore: 150. Puncte credite: 5.
Autor: Cara Elena, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Prin această disciplină se urmărește:

- Inițierea studenților în problemele ce țin de categoriile microeconomice de bază.
- Studiul comportamentului consumatorului și a producătorului.
- Analiza modelelor de comportament a firmelor în condiții de concurență perfectă și imperfectă.
- Familiarizarea studenților cu mecanismele de funcționare a economiei de piață, însușirea de către aceștia a posibilităților de aplicare a microeconomiei în activitatea practică.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele sistemului categorial al economiei de piață, *bunuri, cerere, ofertă, producător, consumator, concurență perfectă, concurență imperfectă*;
- să analizeze cererea și oferta de bunuri;
- să analizeze diverse modele de comportament a producătorilor și consumatorilor.

II. la nivel de aplicare:

- să poată identifica în practică mecanismele economice ale producției, modul de alocare a resurselor și de combinare a factorilor de producție, mecanismele diferitor tipuri de structuri ale pieței,
- să analizeze impactul intervenției puterii publice în cadrul pieții, a elasticității cererii și ofertei asupra bunurilor realizate pe piață și asupra veniturilor vânzătorilor.

III. la nivel de integrare/creativ:

- studenții trebuie să obțină abilitați în domeniul analizei fenomenelor microeconomice;
- să poată defini diferite forme de concurență existente în cadrul piețelor contemporane;
- să însușească deprinderi în domeniul analizei microeconomice.

Unități de conținut

1. Obiectul de studiu și metodologia teoriei microeconomice

Locul teoriei economice în sistemul științelor economice. Raportul dintre nevoi și resurse. Microeconomia ca compartiment al teoriei economice. Obiectul de studiu al microeconomiei și subiecții analizei microeconomice. Costul alternativ și modelul posibilităților de producție. Bunuri, agenți economici, interpretările posibile ale conceptului de bun. Exigențe de rigoare și de simplitate.

2. Echilibrul pe piața bunurilor

Funcția cererii, factorii ce o influențează. Funcția ofertei, factorii ce o influențează. Interacțiunea dintre cerere și ofertă. Mecanismul de apariție și menținere a echilibrului pieței. Modificarea echilibrului pieței în cazul modificării cererii și/sau a ofertei.

Aspecte aplicative ale modelului cererii și ofertei (limita superioară și inferioară a prețului, implicațiile taxelor și subvențiilor asupra echilibrului pieței).

3. Elasticitatea cererii și ofertei

Conceptul de elasticitate și modalitățile de calcul a elasticității.

Elasticitatea cererii după preț, tipuri de elasticități, factorii ce influențează elasticitatea. Elasticitatea cererii după venit și după prețul altor bunuri. Modalități de clasificare a bunurilor.

Elasticitatea ofertei după preț, tipuri de elasticități, factorii ce influențează elasticitatea. Aplicarea elasticității în analiza microeconomică.

4. Teoria comportării consumatorului

Preferințele consumatorului. Utilitatea cardinală și cea ordinală. Curbele de indiferență Echilibrul consumatorului. Deducerea cererii individuale din echilibrul consumatorului.

5. Teoria comportării producătorului

Funcția de producție. Izocuantele. Produsul mediu și marginal al muncii și al capitalului.

6. Costurile de producție

Izocost. Echilibrul producătorului. Oferta individuală a producătorului dedusă din teoria costurilor.

7. Maximizarea profitului și pragul de rentabilitate al firmei

Caracteristica profitului. Profitul contabil și profitul economic. Profitul total, mediu și marginal. Maximizarea profitului pe termen scurt. Maximizarea profitului pe termen lung. Pragul de rentabilitate (punctul critic) al firmei.

8. Activitatea firmei în condiții de concurență perfectă

Caracteristica pieței în concurență perfectă. Echilibrul pieței și a firmei în perioada scurtă de timp. Echilibrul pieței și a firmei în perioada lungă de timp.

9. Monopolul

Caracteristica pieței monopol. Echilibrul pieței și a firmei în condiții de monopol. Clasificarea monopolurilor. Stabilirea prețurilor în cazul monopolului discriminator. Stabilirea prețurilor în cazul monopolului administrativ.

10. Firmele monopolistice

Caracteristica pieței. Echilibrul pieței și a firmei în perioada scurtă de timp. Echilibrul pieței și a firmei în perioada lungă de timp.

11. Oligopolul

Caracteristica pieței. Duopolurile. Comportamentul concurențial și cel cooperant al oligopolurilor.

MATEMATICA ECONOMICĂ

Total ore:120. puncte credite: 4.

Autori: BunuIon, prof.univ., dr.hab.

VizitiuVictor, conf.univ., dr.

Berzan Rodica, conf.uni., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competenței: de a forma primele deprinderi de utilizare a aparatului matematic la abordarea problematicii ce ține de optimizarea, prognozarea și modelarea proceselor economice cu scopul utilizării ulterioare la luarea corectă a diferitelor decizii.

Obiectivele/rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să conștientizeze importanța și rolul metodelor matematice în modelarea activității economice și sociale;
- să cunoască cât mai profund metodele matematicii superioare cu scopul modelării și dirijării fenomenelor economice;

II. la nivel de aplicare:

- să fie capabil să aplice metodele matematice însușite în problemele reale care includ calcule, estimări, aproximări;
- să găsească acele metode de prezentare a rezultatelor oținute în vederea posibilității de aplicare mai ușoară a datelor;

III. la nivel de integrare:

- să poată analiza situațiile și problemele concrete și alege metodele respective cât mai eficiente pentru rezolvarea lor;
- de a opera de sine stătător cu informațiile de natură economică.

Unități de conținut

1.Funcții de mai multe variabile. derivate parțiale și diferențiala.

Domeniul de definiție. graficul funcției. derivata funcției implicite. derivata și diferențiala funcției compuse.

2. Derivate pe o direcție. gradientul funcției.

Derivate pe o direcție. gradientul funcției de mai multe variabile. derivate parțiale și diferențiale de ordin superior.

3. Extremele locale, condiționate și globale. aplicații în economie.

Extremele funcțiilor de mai multe variabile. condițiile necesare și suficiente de extrem. criteriul sylvester. metoda celor mai mici pătrate. aplicați în economie (prognozare). extreme condiționate. metoda multiplicatorilor lui lagrange. aplicații.

4.ecuații diferențiale ordinare de ordinul întâi.

ecuații diferențiale ordinare de ordinul întâi. soluție generală și soluție particulară. teorema cauchy (teorema de existență și unicitate a soluției). sensul geometric al soluției. ecuații diferențiale cu variabile separabile. ecuații diferențiale omogene, liniare de ordinul întâi.

5. Ecuații diferențiale care admit micșorarea ordinului.

Ecuații diferențiale de ordin superior. soluție generală și soluția particulară. condiții inițiale. problema cauchy. ecuații diferențiale care admit micșorarea ordinului.

6.Ecuații diferențiale liniare de ordinul doi (omogene și neomogene) cu coeficienți constanți.

Ecuații diferențiale liniare de ordinul doi (omogene și neomogene) cu coeficienți constanți. metoda variației constantelor arbitrare. aplicarea ecuațiilor diferențiale la rezolvarea unor probleme economice.

7.Metoda jordan-gauss de rezolvare a sistemelor de ecuații liniare.

Aplicarea la rezolvarea unor probleme economice (balanța dintre ramuri)

8.Noțiuni de variabile de bază și variabile libere, soluție generală și particulară.

Soluții de bază (inclusiv și nenegative) și aflarea lor.

9. Probleme economice care duc la modele de programare liniară.

Soluții admisibile și proprietățile lor. interpretarea geometrică și metoda grafică.

10. Soluții de bază admisibile.

Trecerea de la o soluție de bază admisibilă la alta.principiul de optimalitate a soluției de bază admisibile.

11. Metoda simplex de rezolvare a problemei de programare liniară.

Algoritmul metodei simplex. tabele simplex. determinarea soluției de bază admisibile inițiale. metoda bazei artificiale cu coeficienți de penalizare.

12. Probleme reciproc duale.

Proprietățile cuplului "primal-dual". teoremele fundamentale ale dualității. sensul economic al variabilelor duale. metoda simplex duală.

13. Problema transportului.

Modelul matematic. proprietățile de bază ale problemei de transport. determinarea soluției de bază admisibile inițiale (metoda colțului nord-vest; metoda costului minim).

14.Metoda potențialelor la determinarea soluției optime a problemei de transport.

Determinarea soluției optime a problemei de transport. modelul matematic. proprietățile de bază ale problemei de transport. determinarea soluției de bază admisibile inițiale (metoda colțului nord-vest; metoda costului minim).

INFORMATICA ECONOMICĂ

Total ore:120. Puncte credite: 4.

Autor: Coandă Ilie, conf.univ., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competențelor în domeniul implementării tehnologiilor informaționale moderne pentru aplicarea lor cu eficiență la prelucrarea și analiza datelor, inclusiv la luarea deciziilor în domeniul activității economice.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții să fie capabili:

- I. la nivel de cunoaștere:
  - să descrie particularitățile celor mai accesibile, eficiente și populare modalități de utilizare a tehnologiilor informaționale (TI) în domeniul social economic;
  - să dispună de capacități pentru construirea unor scheme, formulare, modele confortabile de prelucrare/prezentare a informației economice;
  - să cunoască cele mai utile instrumente incluse în cele mai accesibile pe piață aplicații (TI) în vederea utilizării lor la colectarea sau/și prelucrarea datelor ;
  - să explice modalități, forme de trecere de la conținutul teoretic al disciplinelor economice, care presupun anumite calcule, la diverse forme de prezentare, cu scopul de le supune analizei sau/și prelucrării lor.
- II. la nivel de aplicare:
  - să utilizeze instrumente eficiente în vederea colectării și păstrării datelor cu caracter economic;
  - să aplice metodologii moderne (TI) de prelucrare și prezentare a informației în cadrul tuturor disciplinelor din domeniul economiei;
  - să elaboreze modele, scheme de obținere a rezultatelor prin utilizarea unor particularități specifice aplicațiilor (TI) moderne în vederea automatizării procesului de prelucrare și analiză a datelor;
  - să utilizeze diverși algoritmi și forme cunoscute sau/și eficiente, comode de extragere, prelucrare și prezentare a informației.
- III. la nivel de integrare/creativ:
  - să propună și să utilizeze scheme noi, mai comode sau/și mai eficiente de colectare și prezentare a datelor;
  - să utilizeze eficient instrumentele (TI) specifice diverselor discipline economice în vederea elaborării unor modele, algoritmi universali pentru automatizarea proceselor de prelucrare și prezentarea a datelor respective.

Unități de conținut

1.Informatica economică. MS Excel – mijloc de prelucrare a informației economice.

Scurte date referitoare la evoluția și importanța informatizării societății. Importanța implementării TI în domeniul economic. Soft – uri accesibile, moderne și utile pentru utilizare în domeniul economic. Necesitatea utilizării tehnologiilor sau/și elaborării unor scheme (modele) moderne noi de prelucrare a informației cu caracter economic prin implementarea intensivă a soft - urilor universale sau/și specifice activității economice. Noțiuni de date, informații din diverse domenii de activitate. Specificul datelor din domeniul

activității economice. Eficiența utilizării aplicațiilor (TI) moderne sau/și necesitatea elaborării, modernizării permanente a le lor. Utilizarea unor soft – uri universale și destul de utile pentru acoperirea unei importante cote de necesități din domeniul prelucrării informației din domeniul economic, inclusiv din domeniul luării deciziilor. Aplicația Excel - un soft cu o utilitate remarcabilă, largă și eficientă pentru utilizare în domeniul prelucrării datelor în diverse domenii. Tipuri și formate de date în Excel.

2. Calcule în Excel, reprezentarea grafică a datelor.

Posibilități sporite ale aplicații prin utilizarea modului de afișare, formulelor, funcțiilor standard orientate spre diverse domenii de activitate. Utilizarea proprietății de inițiere a recalculării la oricare modificare a datelor – o posibilitate eficientă și deosebit de utilă la crearea unor scheme cu proprietăți de automatizare a proceselor de prelucrare și analiză a datelor. Reprezentarea grafică a datelor în Excel.

3. Utilizarea programului Excel pentru bazele de date (liste de date)

Posibilități eficiente de prezentare și prelucrare a datele în formă de liste (filtre, calcule de sinteză). Modalități de eficientizare a prelucrării listelor prin utilizarea funcțiilor specializate pentru bazele de date.

4. Baze de date relaționale. Principiile de stocare a informației în tabele.

Aplicația Access. Mediul de gestionare a bazelor de date. Modalități de clasificare și prezentare a datelor în format de baze de date..

5. Interogări în MS Access. Prelucrarea datelor prin utilizarea cererilor, macros – urilor. Utilizarea interogărilor cu acțiune la gestionarea datelor. Eficientizarea procesului de prelucrare prin utilizarea interogărilor cu parametri. Cereri cu parametri – mijloc de ridicare a nivelului de eficiență la gestionarea datelor.

6. Formulare și rapoarte în MS Access

Crearea instrumentelor, obiectelor pentru întreținerea *dialogului* între utilizator și o bază de date. Formulare în calitate de fereastră de dialog, întreținerea dialogului prin intermediul parametrilor dinamici cu diverse obiecte – instrumente de prelucrare a datelor. Diverse forme de prezentare a rezultatelor prelucrării.

7. Componente de lărgire și dezvoltare continuă a disciplinei

SOLVER – ul ca componentă utilă la rezolvarea problemelor decizionale sau/și de optimizare. Funcția LINEST – instrument eficient pentru de analiză a datelor. Noțiuni de sistem informatic, componentele de bază. Posibilități și exemple de realizare a unui sistem informatic în baza aplicației Access.

DEMOGRAFIE

Total ore: 120. Puncte credite: 4.

Autori: Matei Constantin, prof. univ., dr. hab.,
Sainsus Valeriu, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Cursul are menirea de a familiariza studenții cu fenomenele, problemele demografice, tendințele moderne de evoluție a cadrului demografic regional și național, precum și efectele economice ale acestora.

Obiectivele / Rezultatele învățării

- Studiarea factorilor și a fenomenelor demografice;
- Identificarea potențialului demografic și a factorilor determinanți ai acestuia;
- Analiza indicilor demografici de bază;
- Estimarea și aprecierea indicatorilor cantitativi și calitativi ai evoluției proceselor demografice;
- Studiul fenomenelor demografice pe exemplul R Moldova;

- Cunoșterea mecanismelor și măsurilor de influență ale politicilor demografice.

Unități de conținut

1. Demografia: obiect de studiu, concepte de bază, structură, metode, sarcini, etape de dezvoltare.
2. Sistemul informativ demografic. Recensământul.
3. Numărul și repartiția populației, indici. Legități de evoluție și repartiției a populației.
4. Structura demografică a populației: noțiuni, indici. Legitățile structurii de vârstă și gen.
5. Structura socială și economică a populației, particularitățile teritoriale.
6. Reproducerea populației. Natalitatea și fertilitatea, evoluția, factorii determinanți, indicii.
7. Mortalitatea populației, evoluția, factorii determinanți, cauzele de deces, indicii.
8. Sănătatea reproductivă a populației.
9. Nupțialitatea: evoluția, indicii, factorii determinanți. Divorțialitatea.
10. Migrația: evoluția, factorii determinanți, direcțiile, tipurile.
11. Teoriile migrației. Migrația internațională. Etapele evoluției procesului migrațional.
12. Politici demografice: principii, diversitate, mecanisme și măsuri de influențare a proceselor demografice.
13. Politicile migraționale: principii și instrumente.
14. Problemele demografice ale populației R. Moldova.
15. Problemele demografice globale: caracteristici și evoluții.

LIMBA STRĂINĂ I

Total ore: 120. Puncte credite: 4.

Autori: Codreanu Irina, lector superior universitar
Aixari Aliona, lector superior universitar
Calina Olga, lector superior universitar

Scopul cursului

Dezvoltarea abilităților, deprinderilor și consolidarea competențelor necesare în exercitarea eficientă a comunicării orale în limba străină în contexte de ordin general-economic.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să identifice un set minim de termeni lexicali din sfera economiei generale;
- să dezvolte abilitatea de receptare și exprimare orală și scrisă în limba străină a noțiunilor, conceptelor, fenomenelor economice și a subiectelor propuse pentru discuții;
- să formeze capacitatea de a analiza, sintetiza și rezuma informația de tip economic în limba străină.

II. la nivel de aplicare:

- să demonstreze capacitatea de comunicare monologată și dialogată vis-a-vis de subiecte/situații concrete (la bancă/bursă, fondarea unei întreprinderi etc.);
- să realizeze un transfer lingvistic adecvat în limba străină;
- să argumenteze/contraargumenteze punctul de vedere asupra unui subiect.

III. la nivel de integrare/creativ:

- să utilizeze eficient cunoștințele obținute în practică dând dovadă de capacități de muncă creativă;

- să producă un volum variat de mesaje orale și scrise utilizând tehnicile de elaborare a mesajelor și respectând coerența și coeziunea discursivă în conformitate cu situațiile concrete de comunicare profesională;
- să ofere soluții optime pentru diverse situații/probleme de ordin economic.

Unități de conținut

1. Economia de piață. Noțiuni generale

Caracteristicile, avantajele și dezavantajele sistemelor economice. Cererea și oferta. Tipuri de concurență.

2. Întreprinderea

Definirea, scopul și funcțiile întreprinderii. Clasificarea întreprinderilor. Rolul întreprinderii în viața social-economică.

3. Formele juridice ale întreprinderii

Întreprinderea individuală. Tipuri de societăți. Avantajele și dezavantajele lor.

4. Moneda, formele și funcțiile ei

Evoluția monedei și rolul ei în activitatea economică. Funcțiile și caracteristicile formelor actuale ale monedei.

5. Activitatea bancară

Banca și rolul ei economic. Tipuri de bănci. Servicii bancare.

6. Bursa de valori

Piața financiară și clasificarea ei. Tipuri de burse și operații bursiere. Acțiuni și obligațiuni. Activitatea agenților de bursă.

7. Finanțarea întreprinderii. Generalități

Mecanismul financiar al întreprinderii. Cicluri de finanțare. Mijloace de finanțare ale întreprinderii.

MANAGEMENT

Total ore:180. Puncte credite: 5.

Autori: Serduni Serghei, conf. univ., dr.

Șavga Ghenadie, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competenței: *de a elabora și implementa un sistem de management eficace la nivel de organizație.*

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice principalele concepte, logica și evoluția științei management,
- să posede cunoștințe cu referire la principiile și funcțiile managementului,
- să analizeze sistemul managerial al organizației,
- să cunoască metodele și tehnicile manageriale moderne

II. la nivel de aplicare:

- să identifice factorii de influență asupra organizației și să determine modalitățile adecvate de adaptare și influența asupra mediului organizațional
- planificarea și organizarea activităților în cadrul entității,
- specificul adoptării și realizării deciziilor manageriale,
- promovarea schimbărilor organizaționale,
- identificarea soluțiilor privind creșterea eficacității și eficienței activităților din cadrul organizației,

- conducerea ședințelor, aplicarea optimă a diferitor forme de comunicare .

III. la nivel de integrare/creativ:

- să propună modalități de soluționare a problemelor de ordin managerial
- dezvoltarea unor relații de lucru productive
- formarea unei echipe manageriale efective

Unități de conținut

1. Conceptul, evoluția și școlile managementului

Necesitatea dirijării activității umane și economice. Etimologia și semnificațiile managementului – proces, grup de persoane, știință, artă. Etapele evoluției managementului. Școala clasică universală: managementul științific, managementul administrativ managementul birocratic. Școala relațiilor umane. Școala sistemică și cantitativă. Școli contemporane ale managementului.

2. Organizația și managerul

Definirea și caracteristicile principale ale organizației. Organizații formale și neformale. Importanța organizațiilor neformale. Analiza succesului organizației, elementele succesului. Niveluri și arii de management în organizație. Definirea managerului, caracteristica generală a activității manageriale. Sfera calităților, cunoștințelor și aptitudinilor managerilor. Rolurile manageriale elaborate de H.Mintzberg:

3. Mediul organizației

Esența și necesitatea abordării mediului extern. Factorii mediului extern de influență directă. Mediul de influență indirectă asupra organizației. Caracteristicile mediului extern. Mediul intern al organizației , interdependența variabilelor interne. Modalități de adaptare și de influență asupra mediului.

4. Cultura organizațională.

Esența și conținutul culturii organizaționale. Caracteristicile culturii organizaționale și impactul acesteia în cadrul organizației. Funcțiile culturii organizaționale. Formarea și dezvoltarea culturii organizaționale, factorii de influență. Responsabilitatea socială: esența, argumente „pro” și „contra”. Etica managerială și factorii ce determină comportamentul etic.

5 Procesul decizional în management

Esența și importanța deciziilor în management. Definirea deciziei. Tipuri principale de decizii. Decizii organizaționale și personale; decizii strategice și operative; decizii programate și neprogramate; decizii bazate pe rațiune și bazate pe intuiție. Etapele procesului decizional. Modelarea în procesul decizional. Tipuri de modele: fizic, analogic, matematic. Metode și tehnici de adoptarea a deciziilor.

6. Comunicarea în management

Sistemul informațional al organizației: importanța și conținutul. Esența comunicării în management. Elementele și etapele procesului de comunicare. Importanța legăturii inverse. Bariere în procesul comunicării interpersonale. Perturbații în cadrul comunicării organizaționale. Direcții de perfecționarea comunicării organizaționale

7. Funcția de planificare

Definirea și necesitatea activității de planificare. Misiunea organizației, elaborarea scopurilor, domeniile și caracteristicile principale ale acestora Planuri strategice, tactice, operaționale. Metode și tehnici de planificare. Planificarea strategică și managementul strategic. Aprecierea mediului extern al organizației, identificarea oportunităților și pericolelor. Diagnosticarea punctelor forte și punctelor slabe. Matricea SWOT. Strategiile organizaționale de creștere, stabilitate, descreștere. Strategiile concurențiale. Schimbările organizaționale și dirijarea lor.

8. Funcția de organizare

Esența funcției de organizare. Elementele structurii organizatorice. Structura organizatorică de tip liniară, funcțională, divizională, matrice și rețea. Factorii ce influențează alegerea

structurii organizatorice. Structuri centralizate și descentralizate. Procesul delegării: definirea, caracteristici, principii.. Proiectarea organizatorică: principii și etape. Documente de formalizare a structurii organizatorice.

9. Funcția de motivare.

Natura și esența motivării. Procesul motivării. Nevoile și recompensele. Forme ale motivării. Teoriile conceptuale ale motivării. Teoria ierarhizării necesităților a lui A.Maslow, teoria ERG a lui C.Alderfer, teoria necesităților achiziționate a lui McClelland, teoria bifactorială a lui F.Herzberg.

Teoriile procesuale ale motivării: teoria așteptărilor, teoria echității, modelul Porter-Lawler, Teoria X și Y.

10. Funcția de control.

Esența și necesitatea controlului în organizație. Funcțiile activității de control. Tipuri de control: preventiv, curent, final. Algoritmul procesului de control: stabilirea standardelor, compararea rezultatelor cu standardele, acțiunile necesare de a fi întreprinse. Caracteristici ale controlului efectiv. Aspecte psihologice ale activității de control.

11. Puterea și influența în conducere.

Importanța influenței, puterii și autorității în management. Esența și formele puterii, surse individuale și organizaționale ale puterii. Avantaje și dezavantaje. Esența și natura liderismului. Managerul și liderul: caracteristici comune și deosebiri. Stilul de conducere. Teorii tradiționale ale liderismului. Teorii behavioriste ale liderismului. Teorii situaționale ale liderismului.

12. Conflictul și stresul organizațional

Esența și natura conflictului. Tipuri principale de conflicte. Cauzele apariției conflictelor. Consecințele funcționale și disfuncționale ale conflictelor. Forme ale luptei de conflict. Dirijarea și soluționarea conflictelor interpersonale Metode și activități de preîntâmpinare a conflictelor în cadrul organizației. Natura și cauzele stresului în cadrul organizației. Metode de minimizare a stresului.

13. Organizarea ședințelor.

Importanța ședințelor în activitatea managerială. Tipuri principale de ședințe: decizionale, de informare, de armonizare, de explorare, de dări de seamă și alegeri, eterogene. Etapele de organizare a ședinței: de pregătire, de deschidere, de desfășurare, de închidere. Regulile de bază în organizarea ședinței.

FILOZOFIE

Total ore: 90. Puncte credite: 4.

Autori: Țurcan Galina, conf. univ., dr.

Roșca Simion, conf. univ., dr.

Chistrugă Ilarion, conf. univ., dr.,

Scopul cursului

Cursul de *Filosofie* propune analiza etapelor principale ale dezvoltării filosofiei, începând cu antichitatea și terminând cu filosofia contemporană. Se studiază principalele probleme filosofice din domeniul ontologiei, conștiinței, gnoseologiei, filosofiei sociale, antropologiei, axiologiei, filosofiei culturii, filosofiei moralei, filosofiei religiei. Cunoștințele obținute de către studenți vor constitui un instrument de analiză a raționamentelor și structurilor normative, de dezvoltare a concepției filosofice în vederea aplicării acestora în activitatea profesională și viața cotidiană.

Obiectivele/Rezultatele învățării Cognitive:

- să definească noțiunile și concepțiile filosofice;
- să însușească legile și regulile gândirii;

- să identifice strategiile și tendințele gândirii filosofice;
- să definească dinamica procesului cunoașterii științifice.

Instrumental-aplicative:

- să determine rolul și funcțiile filosofiei în activitatea intelectuală;
- să analizeze procesul cunoașterii științifice;
- să aplice cunoștințele însușite în activitatea de instruire în cadrul disciplinelor economice;
- să folosească dialectica ca metodă de cunoaștere în domeniul științelor economice.

Atitudinale:

- să aprecieze rolul modelelor de gândire în desfășurarea activităților intelectuale în sfera economică;
- să elaboreze discursuri filosofice, utilizând noțiunile și principiile filosofice însușite;
- să-și formeze o atitudine activă, creatoare față de lumea înconjurătoare, atitudinea rațională față de natură, atitudine corectă față de legile vieții sociale.

Unități de conținut

1. Filosofia - concepție despre lume și modalitatea de gândire

Noțiune de „concepție despre lume”. Noțiunea de filosofie. Obiectul de studiu al filosofiei. Filosofia și știința. Problema fundamentală a filosofiei. Domeniile principale ale reflecției filosofice. Funcțiile și metodele de cunoaștere ale filosofiei.

2. Etapele istorice de dezvoltare ale filosofiei

Problemele principale ale apariției și dezvoltării gândirii filosofice de la antichitate spre epoca modernă. Filosofia europeană modernă (sec. XVII-XVIII). Filosofia germană (sec. XVII-XVIII). Filosofia occidentală contemporană.

3. Apariția și dezvoltarea gândirii filosofice în Moldova

Filosofia antică și medievală în Moldova. Ideile filosofice ale cronicarilor moldoveni. Concepțiile filosofice ale lui D. Cantemir. Filosofia iluminismului moldovenesc. Ideile filosofice ale lui M. Eminescu. Filosofia Moldovei de la sfârșitul sec. XIX – începutul sec. XXI.

4. Ontologia. Învățătura despre existență.

Ontologia – parte componentă a filosofiei. Existența, substanță, materia. Mișcarea – mod de existență a materiei. Spațiul și timpul. Corelația dintre materie și spirit. Noțiunea de sistem, structură, element. Determinismul și indeterminismul. Noțiune de lege. Tipuri de legi.

5. Filosofia conștiinței

Conștiința – categorie filosofică. Conștiința de sine. Psihicul, conștientul, inconștientul. S. Freud și filosofia psihoanalizei. Neofreudismul. Altruismul și egoismul. Conștiința și limbajul. Conștiința și creierul.

6. Gnoseologia

Problema cunoașterii în gnoseologie. Subiectul și obiectul cunoașterii. Epistemologia. Noțiunea de adevăr. Cunoașterea științifică. Noțiune de știință. Formele și nivelurile cunoașterii științifice. Specificul cunoașterii economice.

7. Filosofia societății

Noțiunea de societate. Structura societății. Libertatea și responsabilitatea. Corelația dintre societate și natură. Biosfera și noosfera. Probleme ecologice contemporane. Societatea și istoria. Noțiunea de proces istoric.

8. Filosofia omului

Principalele concepții filosofice despre om. Raportul dintre natural (biologic) și social în om. Nivelurile structurale ale existenței omului. Noțiunile de individ, individualitate, om, personalitate. Sensul și scopul ființei umane.

9. Filosofia culturii și axiologia

Noțiunea de cultură. Cultura și societatea. Structura, formele și funcțiile culturii.. Cultura ca sistem de valori. Cultura și civilizația. Axiologia. Tipologia și clasificarea valorilor.

10. **Filosofia moralei**

Noțiunea de morală și etică. Structura moralei. Corelația dintre morală și alte forme ale culturii: religie, drept, arta, știință. Funcțiile moralei. Etica profesională și etica afacerilor. Principiile eticii afacerilor.

11. **Filosofia religiei**

Religia ca fenomen social și cultural. Religia în istoria civilizației universale. Diversitatea religiilor în lumea contemporană. Religiile mondiale. Religia și libertatea gândirii. Religia și știința. Religia și morala. Religia și politica.

EDUCAȚIE FIZICĂ I

Total ore: 30.

Autori: Scutelnic Vasile, conf.univ., dr.
Leftițchi Daria, lector superior universitar
Feraru Valentina, lector superior universitar
Gorea Nicolae, lector superior universitar
Stan Marian, lector superior universitar

Scopul cursului:

- Formarea deprinderilor motrice, dezvoltarea calităților fizice: forță, viteză, rezistență, suplețe;
- Noțiuni generale despre tehnica procedeeleor de volei, baschet, badminton și atletică ușoară;
- Dezvoltarea multilaterală a organismului și a capacității motrice necesare.

Obiective/rezultatele învățării:

- Noțiuni teoretice despre modul sănătos de viață;
- Învățarea tehnicii procedeeleor de volei, baschet, badminton;
- Noțiuni teoretice: învățarea regulilor de joc, arbitrajul competițiilor;
- Organizarea și desfășurarea competițiilor la aceste ramuri de sport;
- Formarea capacității de a desfășura joc bilateral și participarea la competiții;
- Consolidarea tehnicii de bază a jocului de volei, baschet, badminton;
- Capacitatea de a aplica acțiunile de bază în jocul bilateral;
- Menținerea unei stări de sănătate optime;
- Dezvoltarea multilaterală a organismului și a unor calități motrice necesare vieții;
- Formarea deprinderilor de a practica independent exercițiul fizic în scop recreativ și după terminarea facultății.

Conținutul cursului:

Tema 1. Teorie.

Tema 2. Gimnastică.

Tema 3. Atletism.

Tema 4. Jocuri sportive.

Tema 5. Jocuri mobile.

Tema 6. Pregătirea fizică generală.

Tema 7. Primirea normativelor de control.

TEORIA ECONOMICĂ II

(macroeconomie)

Total ore:150. Puncte credite: 5.
Autor: Tomșa Aurelia, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Prin această disciplină se urmărește:

- Aprofundarea cunoștințelor studenților în domeniul teoriei economice și a macroeconomiei în special;
- Familiarizarea studenților cu categoriile macroeconomice de bază;
- Analiza modelelor macroeconomice în condițiile economiei dezechilibrate și a economiei deschise;
- Analiza modelelor de echilibru și dezechilibru macroeconomic
- Familiarizarea studenților cu mecanismele de funcționare a economiei de piață, însușirea de către aceștia a posibilităților de aplicare a analizei macroeconomice în activitatea practică.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele sistemului categorial al macroeconomiei, cerere agregată, ofertă agregată, piața muncii, piața monetară, inflație, șomaj, creștere economică, economie deschisă;
- să se familiarizeze cu instrumentele și metodele macroeconomice contemporane;
- să cunoască și să monitorizeze factorii macroeconomici de influențare a economiei

II. la nivel de aplicare:

- să obțină abilități în domeniul analizei fenomenelor macroeconomice;
- să cunoască particularitățile funcționării piețelor economiei naționale;
- să cunoască metodele și mecanismele de evaluare a rezultatelor la nivel macroeconomic;

III. la nivel de integrare:

- să cunoască esența proceselor macroeconomice și să fie capabili să realizeze cercetări în acest domeniu;
- să fie capabili să elaboreze și să evalueze politici de echilibrare procesele macroeconomice;
- să însușească deprinderi în domeniul analizei macroeconomice.

Unități de conținut

1. Obiectul ,scopul și metodele macroeconomiei .

Concepte.Scopul și obiectul de studiu al științei Macroeconomie. De ce este necesară macroeconomia? Legătura cu alte discipline. Istoricul cursului. Metode folosite în analiza macroeconomică. Surse de date, referințe bibliografice.

2. Instabilitatea macroeconomică și fluctuațiile ciclice.

Ciclul economic.Cauzele fluctuațiilor ciclice. Tipurile și clasificarea ciclurilor în economie. Cicluri de afaceri în condițiile rigidității prețurilor. Ciclurile reale de afaceri . Factorii și determinanții fluctuațiilor ciclice. Fazele ciclului economic. Indicatorii ciclului economic.

3. Evaluarea rezultatelor activității economice

Măsurarea agregatelor macroeconomice. Concepte. Indicatorii macroeconomici. Metode de evaluare a indicatorilor macroeconomici. PIB nominal și real. Deflatorul PIB. PIB potențial.

PIB-ul de echilibru. Vn, VP, VPD, PNB, PNN, PIB, PIN. PIB-ul și bunăstarea populației. Compromisul echitate-eficiență. Analiza indicatorilor macroeconomici pentru RM.

4. Piața muncii și echilibrul ei.

Concepte. Cauzele și formele șomajului. Tipologia șomajului. Rata naturală a șomajului. Măsurarea șomajului. Costurile șomajului. Legea lui Okun. Histereza șomajului. Efectele modificării salariului asupra ocupării. Sindicatul. Teoria salariului de eficiență. Politici antisomaj. Analiza ocupării și șomajului în RM.

5. Procesele inflaționiste și stabilitatea prețurilor.

Cauzele, formele și natura inflației contemporane. Modelele inflației prin cerere. Modelul inflației prin ofertă. Evaluarea inflației. Curba lui Phillips și interpretarea ei. Ecuația curbei lui Phillips și sensul ei economic. Evaluarea ratei de sacrificiu. Inflația și creșterea economică. Histereza inflației. Dihotomia și neutralitatea banilor. Deflatorul PIB. Indicii prețurilor Laspeyres, Paasche, Fișher. Inflaționarea și deflaționarea în economie. Costurile inflației și politici antiinflaționiste.

6. Modelul AD-AS. Echilibrul macroeconomic general.

Cererea agregată și determinanții cererii agregate. Curba cererii agregate și efectele ce influențează traiectoria curbei. Consumul: componentă a cererii agregate: ecuația, funcția și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre consum. Rata consumului. Investițiile: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre investiții. Economii: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Înclinația marginală spre economii. Multiplicatorii investițiilor. Rata dobânzii ca factor decisiv în modificarea investițiilor. Rata dobânzii reală și nominală. Rata dobânzii ex-post. Rata dobânzii ex-ante. Achiziții guvernamentale: funcțiile, ecuația și interpretarea grafică. Exportul net – ca determinant al cererii agregate. Echilibrul dintre economii și investiții în economia închisă. Oferta agregată și determinanții ofertei agregate. Curba ofertei agregate și ecuația ei algebrică. Modelul keynesian al ofertei agregate. Modelul salariilor rigide. Modelul prețurilor fixe. Modelul informației asimetrice. Modelul incompetenței lucrătorilor. Curba lui Phillips ca reflectare a curbei ofertei agregate. Modelul clasic al ofertei agregate. Curbele ofertei agregate în diferite situații economice. (studii de caz).

Relațiile dintre cererea agregată și oferta agregată în scopul atingerii echilibrului macroeconomic general. Echilibrarea sistemelor economice în modelul AD-AS.

7. Piața monetară și mecanismele pieței monetare

Componentele și structura pieței monetare. Condițiile de echilibru al pieței monetare. Masa monetară și baza monetară. Agregatele monetare. Modelul ofertei de bani. Metode de reglementare a ofertei monetare. Cererea de bani. Teorii ale cererii de bani. Teoria neutralității banilor. Instrumente ale politicii monetare – creditare. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii monetare – creditare. Efectul Fișher. Piața monetară în RM.

8. Modelul IS-LM. Echilibrul simultan pe piața bunurilor și a capitalului.

Modelul IS-LM. Caracteristicile și ecuațiile modelului. Crucea lui Keynes: construirea și explicarea ei. Cheltuielile planificate și reale. Construirea și caracteristicile curbei IS. Construirea și caracteristicile curbei LM. Deplasarea și panta curbilor în modelul IS-LM. Ecuațiile algebrice în modelul IS-LM. Piața soldurilor monetare. Eficiența politicilor bugetare – fiscale și monetare – creditare în modelul IS-LM. Metode de reglementare a ofertei monetare. Teoria preferinței pentru lichiditate. Echilibrul în cazul prețurilor fixe și în cazul prețurilor flexibile. Echilibrul pieței monetare și rolul ratei dobânzii în asigurarea echilibrului. Rezolvarea dezechilibrelor prin modelul IS-LM. Construirea curbei AD în baza modelului IS-LM. Efectul Pigu. Teoria deflației datoriei. Interacțiunea dintre modelul IS-LM și AD-AS. Utilizarea modelului IS-LM în economia reală.

9. Politica bugetar-fiscală. Cheltuielile guvernamentale și datoria de stat. Sectorul guvernamental. Politica bugetar-fiscală și bugetul de stat. Deficitul și excedentul bugetar și impactul asupra economiei. Metode de finanțare a deficitului bugetar. Senioraj. Efectul Oliver-Tanzi. Curba lui Laffer. Gradul de îndatorare a statului și metode de finanțare a

datoriei de stat. Impozitele și impactul lor asupra PIB-ului. Efectele de transmisie și de multiplicare a politicii bugetar-fiscale. Stabilizatorii automati. Costurile deficitului și excedentului bugetar.

10. Economia deschisă și balanța de plăți externe

Economia deschisă: caracteristici și factori de influență. Aspectele macroeconomice ale teoriilor comerțului internațional. Evaluarea gradului de deschidere a economiei. Echilibrul macroeconomic general în modelul economiei deschise. Comerțul exterior și identitatea macroeconomică de bază. Eficiența exportului și importului. Balanța de plăți externe și structura ei. Contul curent și structura contului curent. Contul mișcărilor de capital și structura lui. Ecuația balanței de plăți. Rezervele valutare și operațiuni cu rezerve. Modelul balanței de plăți și asigurarea echilibrului BPE. Modelul datoriei dependenței interne și externe și a deficitului balanței de plăți. Criza balanței de plăți. Politrica de echilibrare a balanței de plăți.

11. Piața valutară și ratele de schimb .

Piața valutară și componentele ei. Cererea și oferta de valută. Rata de schimb și factorii care o influențează. Evaluarea ratei de schimb nominale și reale. Teoria parității capacității de cumpărare. Sistemul monetar internațional și european. Sistemul ratelor fixe și flexibile. Funcțiile exportului net și a ratei de schimb. Interpretarea grafică.

12. Creșterea economică și dezvoltarea economică .

Creșterea economică. Natura creșterii economice. Factorii creșterii economice. Beneficiile și costurile creșterii economice. Teorii ale creșterii economice. Rolul productivității. Creșterea economică și politicile publice. Modele de creștere economică.

COMUNICAREA DE AFACERI

Total ore: 90. Puncte credite: 3

Autor: Mancaș Maria, conf. univ., dr.

Scopul cursului: implicarea cursanților în situații-problemă, care prezintă interes pentru variabilele verbale și nonverbale, blocaje comunicaționale și remediile lor, situații conflictuale, strategii, tehnici și tactici de soluționare a acestora etc.

Obiectivele/rezultatele învățării:

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

1. La nivel de cunoaștere:

- Să cunoască nivelurile de comunicare și de ascultare, în vederea stabilirii modalităților de comunicare oportune diverselor contexte (fizic, social-psihologic, cultural, temporal);
- Să determine corect zonele de interacțiune personală, socială și publică, cu scopul de a sesiza diferențele de percepție ale acestora, de a organiza corect spațiul comunicațional și de a stabili, în mod avantajos, plasamentele interpersonale/de grup în cadrul unei întâlniri;
- Să însușească elementele de analiză tranzacțională, în special stările de spirit, cu scopul de a stabili corect tipul de personalitate a interlocutorului;
- Să cunoască tehnicile de comunicare, în vederea organizării eficiente și eficace a unei întâlniri de afaceri.

2. La nivel de aplicare:

- Să recunoască adecvat stările de spirit ca modalități distincte de a simți, gândi și comporta ale interlocutorului, cu scopul de a influența succesul sau eșecul în procesul tranzacțional de comunicare, precum și de a stabili corect maniera de ameliorare a relației interpersonale;

- Să determine strategii și tehnici de comunicare adecvate situațiilor de comunicare conflictuale dintre parteneri, șef și subalterni etc.;
- Să cunoască elementele de programare neuro-lingvistică, în vederea obținerii de performanțe în utilizarea limbajului verbal și nonverbal, precum și a influențării prin limbaj, prin sistemele de percepție/de reprezentare a fiecărui participant la comunicare.

3. La nivel de integrare/creativitate:

- Să determine și să analizeze noi tendințe ale comunicării în mediul de afaceri, pentru a le putea promova în cadrul firmei;
- Să optimizeze comunicare interpersonală și de grup prin prisma dezvoltării aptitudinilor de antreprenor, a autoevaluării cu privire la disponibilitățile de negociere etc.; a jocurilor de rol etc.;
- Să-și modeleze stilul de comunicare în conformitate cu situațiile de caz.

Unități de conținut:

- 1. Proiectarea comunicării de afaceri în timp și spațiu.** Noțiuni generale privind „comunicarea de afaceri”. Funcțiile și principiile comunicării. Contextele comunicării. Nivelurile de comunicare și ascultare.
- 2. Procesul comunicării interpersonale.** Elementele componente ale procesului de comunicare. Bariere comunicaționale și remediile lor.
- 3. Proxemica în comunicarea de afaceri.** Definirea „proxemicii”. Zonele de interacțiune și distanțele lor. Plasamentele la nivel interpersonal și de grup.
- 4. Comunicarea nonverbală și efectele ei.** Formele comunicării nonverbale și mesajele posibile.
- 5. Analiza tranzacțiilor comunicative – factor indispensabil în determinarea tehnicilor de comunicare.** Stările „eu”-lui (stări de spirit). Elementele componente ale stărilor de spirit (PAC). Tranzacții comunicative paralele, încrucișate, duble și analiza lor. Automanipularea.
- 6. Tehnici de comunicare în afaceri. Programarea neurolingvistică.** Forța feedback-ului în comunicarea de afaceri. Tehnici de negociere/vânzare. Sistemele VAKOG și impactul lor în comunicarea de afaceri.
- 7. Conflictul – dimensiune esențială a comunicării de afaceri.** Cauzele și stadiile conflictului. Tehnici de soluționare a conflictului.
- 8. Principii și reguli ale strategiilor militare aplicabile în afaceri.** Sfaturile strategului chinez *Sun Tzu* cu privire la planificarea, organizarea, coordonarea și conducerea unei „lupte” (afaceri). Principiile strategiilor militare aplicabile în afaceri. Strategii de comunicare.

DREPTUL AFACERILOR

Total ore: 150ore. Puncte credite:5.

Autor Ciobanu Natalia, lector superior universitar.

Scopul și sarcinile disciplinei:

Disciplina de studiu Dreptul afacerilor se prezintă în calitate de disciplină fundamentală a dreptului necesară de a fi studiată de către studenții de la specializările economice.

Disciplina Dreptul afacerilor este o introducere în principiile și mecanismele dreptului, având ca finalitate deprinderea limbajului juridic de către viitorul om de afaceri. Studiile de caz privind litigiile din lumea afacerilor permit o abordare pragmatică a științelor juridice. Dreptul afacerilor aprofundează normele de drept și jurisprudența din domeniul afacerilor. Oamenii de afaceri semnează pe parcursul activității sute sau chiar mii de contracte comerciale. Fiecare contract are zeci de implicații juridice nebanuite pentru ochiul neavizat.

Studiul disciplinei are ca scop înțelegerea corectă a acestor implicații în litigii, convenții, proprietate, valori mobiliare.

Tema I. Concepte fundamentale ale teoriei dreptului. Poziția dreptului afacerilor în sistemul de drept. Noțiuni introductive privind dreptul afacerilor.

Tema II. Activitatea de întreprinzător. Reglementarea juridică a activității de întreprinzător

Tema III. Subiectele dreptului afacerilor: persoana fizică și persoana juridică cu scop lucrativ.

Tema IV. Noțiunea, constituirea și funcționarea societăților comerciale. Regimul juridic și componența patrimoniului societăților comerciale.

Tema V. Reorganizarea și lichidarea persoanelor juridice cu scop lucrative.

Tema VI. Insolvabilitatea

Tema VII. Societățile de persoane: societatea în nume colectiv și societatea în comandită

Tema VIII. Societățile de capitaluri: societatea cu răspundere limitată și societatea pe acțiuni.

Tema IX. Societățile cooperatiste (cooperativa de producție și cooperativa de întreprinzător).

Tema X. Întreprinderea de stat și municipală

Tema XI. Contractele comerciale utilizate în relațiile de afaceri.

Tema XII. Titluri comerciale de valoare ca mijloace de plată.

Tema XIII. Concurența în afaceri și protecția consumatorilor din perspectiva relațiilor de afaceri

STATISTICA

Total ore: 120. Puncte credite: 4

Autor: Hîrbu Eduard, conf.univ.,dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competențelor de cunoaștere și înțelegere a metodelor statistice în obținerea informațiilor prin observarea statistică, prelucrarea primară a informațiilor brute, obținerea de indicatorii cu un grad avansat de generalizare, în analiza și interpretarea rezultatelor obținute, însușirea metodologiei de estimare și de analiză a rezultatelor social-economice.

Obiectivele /Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. La nivel de cunoaștere:

- să cunoască sfera de cuprindere a sistemului informațional statistic utilizat se statistică;
- să se familiarizeze cu instrumentul teoretic de prelucrare a informațiilor brute pentru a obține indicatori statistici cu un grad avansat de generalizare;
- să obțină deprinderile în vederea calculării indicatorilor statistică cu un conținut mai profund și caracter sintetic;
- să poată evidenția legitățile specifice unor anumite fenomene și procese socio-economice;
- să poată efectua analiza și reprezentarea rezultatelor obținute în urma prelucrării datelor statistice.

II. La nivel de aplicare

- să cunoască metodele de observare statistică (rapoarte statistice, anchete, sondaje, recensăminte, monografii etc.);
- să obțină cunoștințe în vederea utilizării corecte a metodelor de prelucrare a datelor primare;

- să poată selecta corect caracteristicile pentru analiza corelațiilor dintre variabilele incluse în calcule;
- să știe a analiza evoluția în timp a fenomenelor și proceselor socio-economice;
- să găsească acele metode de prezentare a rezultatelor obținute în vederea posibilității de “citire” mai ușoară a datelor.

III. La nivel de integrare

- să aprecieze rolul statisticii în asigurarea din punct de vedere informațional a tuturor utilizatorilor;
- de a opera de sine stătător cu informațiile de natură economică;
- să-și formeze o atitudine aparte în vederea utilizării datelor statistice în cadrul seminarelor, conferințelor, meselor rotunde, mass-media.

Unități de conținut

1. Statistica – instrument al studierii proceselor și fenomenelor socio-economice.

Locul și particularitățile statisticii ca obiect și metodă în sistemul științelor sociale și economice. Organizarea și desfășurarea unei cercetări statistice concrete. Concepte de baza utilizate în investigarea statistică a fenomenelor economice și sociale.

2. Observarea și sistematizare datelor statistice

Esența, formele și metode de observare statistică. Elaborarea planului de organizare și desfășurare a unei observări statistice. Verificarea autenticității datelor obținute prin observarea statistică. Concepte de eroare în statistică. Noțiuni generale despre prelucrare. Prelucrarea primară și secundară a datelor. Centralizarea datelor statistice și felurile ei. Gruparea statistică ca bază a prelucrării științifice a datelor statistice și felurile ei. Prezentarea rezultatelor prelucrării sub formă de serii, tabele și grafice statistice.

3. Indicatori statistici. Mărimi relative

Noțiune de indicator statistic. Tipuri de indicatori statistici. Mărimile relative. Tipuri de mărimi relative.

4. Indicatorii tendinței centrale

Conceptul și clasificarea mărimilor medii. Media aritmetică și proprietățile ei. Media geometrică, media armonică, media pătratică și utilizarea lor. Cuantilele (mediana, quartilele, decilele, centilele, mediana). Valoarea modală (dominanta sau modul).

5. Indicatori ai variației.

Noțiuni generale despre indicatorii variației. Indicatorii simpli ai variației. Indicatorii sintetici ai variației. Asimetria

6. Analiza statistică a seriilor cronologice

Noțiuni generale despre seriile de timp sau cronologice (SCR). Clasificarea seriilor cronologice. Sistemul de indicatori statistici ai SCR. Noțiuni generale privind ajustarea seriilor cronologice. Ajustarea SCR prin diferite metode și procedee. Extrapolarea seriilor cronologice (SCR).

7. Indicii statistici (metoda indicilor)

Noțiuni generale despre indici statistici. Clasificarea indicilor statistici. Indicii individuali. Indici agregați. Sisteme de pondere folosite la construirea indicilor de grup. Descompunerea în factori a indicatorilor complecși. Indicii de grup calculați ca medie a indicatorilor individuali.

8. Sondajul statistic

Noțiuni generale privind selecția statistică. Tipuri de sondaj. Reprezentativitatea eșantionului. Erorile cercetării selective. Calculul volumului eșantionului. Extinderea rezultatelor selecției asupra colectivității generale.

9. Analiza statistică a legăturilor dintre variabilele economice

Conceptul de legătură statistică. Tipuri de legături între variabilele economice. Metode elementare de caracterizare a legăturilor dintre variabile. Metoda regresiei. Indicatorii sintetici ai corelației

10. Indicatorii sintetici ai rezultatelor activității economice.

Obiectivele și importanța calculelor macroeconomice privind rezultatele activității. Agregatele macroeconomice și metodele de calcul ale acestora. Metodele de calcul al produsului intern brut.

Calcularea ritmului creșterii economice .

LIMBA STRĂINĂ II

Total ore: 150. Puncte credite: 5.

Autori: Codreanu Irina, lector superior universitar

Ixari Aliona, lector superior universitar

Calina Olga, lector universitar universitar

Scopul cursului

Dezvoltarea abilităților, deprinderilor și consolidarea competențelor necesare în exercitarea eficientă a comunicării orale în limba străină în contexte de ordin general-economic.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să identifice un set minim de termeni lexicali din sfera economiei generale;
- să dezvolte abilitatea de receptare și exprimare orală/scrisă în limba străină a noțiunilor, conceptelor, fenomenelor economice și a subiectelor propuse pentru discuție;
- să dezvolte capacitatea de a analiza, sintetiza și rezuma în limba străină informația de tip economic prezentată în limba maternă.

II. la nivel de aplicare:

- să demonstreze capacitatea de comunicare monologată și dialogată vis-a-vis de subiecte/situații concrete (negocieri în afaceri, promovarea unui produs, delegarea unei funcții etc.);
- să realizeze un transfer lingvistic adecvat din limba maternă în limba străină;
- să argumenteze/contraargumenteze punctul de vedere asupra unui subiect.

III. la nivel de integrare/creativ:

- să utilizeze eficient cunoștințele obținute în practică, dând dovadă de capacități de muncă creativă;
- să producă un volum variat de mesaje (orale și scrise), utilizând tehnicile de elaborare a mesajelor și respectând coerența și coeziunea discursivă, în conformitate cu situațiile concrete de comunicare profesională;
- să ofere soluții optime pentru diverse situații-probleme de ordin economic.

Unități de conținut

1. Șomajul

Definirea șomajului. Cauzele și tipurile de șomaj. Consecințele și căile de combatere a șomajului.

2. Inflația

Definirea inflației. Cauzele și tipurile de inflație. Consecințele și căile de combatere a inflației.

- Contabilitatea. Noțiuni generale
- 3.Activitatea contabilă. Principalele rapoarte financiare.**
Managementul. Noțiuni generale
- 4.Definirea și funcțiile managementului. Tipuri de manageri. Calitățile unui manager de succes.**
Marketingul. Noțiuni generale
- 5.Definirea marketingului. Tipuri de piață. Funcțiile marketingului. Marketing mix.**
Publicitatea comercială
- 6.Evoluția publicității. Formele și mijloacele de publicitate. Avantajele și dezavantajele lor.**
Negocierile în afaceri
- 7.Tipuri de negocieri. Fazele negocierii. Stiluri de negocieri în diverse țări. Portretul unui negociator ideal.**

BAZELE CONTABILITĂȚII

Total ore: 150. Puncte credite: 5
Autor: Grigoroș Lilia, conf.univ.,dr

Scopul cursului

Bazele contabilității este disciplina de introducere în domeniul contabilității prin care, gradat și metodic, se ia cunoștință cu elementele teoretice fundamentale ale obiectului și metodei sale, cu principiile, procedeele și mijloacele specifice concepute și folosite pentru obținerea, valorificarea și stocarea informațiilor cu privire la patrimoniu, situația și poziția financiară, precum și performanțele financiare ale unei entități.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții *vor fi capabili*:

I. La nivel de cunoaștere:

- Să definească conceptele de bază cu care operează contabilitatea: patrimoniu, active, pasive, capital propriu, datorii, consumuri, cheltuieli, venituri;
- Să descrie procedeele de bază ale contabilității: bilanț contabil, dubla înregistrare, cont contabil, balanța de verificare;
- Să interpreteze principiile contabilității și cerințele calitative ale informației;
- Să recunoască în diferite contexte elementele patrimoniului la categoriile corespunzătoare;

II. La nivel de aplicare:

- Să realizeze analize ale unor situații practice din domeniul contabilității;
- Să elaboreze sinteze tematice, evidențiind domenii de aplicație practică a contabilității;
- Să prelucreze datele și documentele primare în vederea înregistrării;
- Să analizeze tranzacțiile principale în vederea contabilizării;
- Să emită judecăți asupra unor enunțuri cu conținut contabil;
- Să formuleze formule contabile pentru principalele tranzacții;

III. La nivel de integrare / creativ

- Să aprecieze semnificația contabilității în sistemul economic în general și în cadrul entității economice, în special.
- Să propună strategii pentru interpretarea și contabilizarea patrimoniului;
- Să dezvolte soluții unor probleme contabile teoretice și practice;
- Să dezvolte ipoteze personale pentru explicarea unor situații contabile;

Unități de conținut

1. Utilitatea și rolul contabilității în procesul decizional

Necesitatea contabilității în procesul decizional și funcțiile acesteia. Cadrul normativ al contabilității în Republica Moldova. Principiile de bază ale contabilității. Contabilitatea financiară și de gestiune.

2. Obiectul și metoda contabilității

Obiectul de studiu al contabilității. Activele: clasificarea și caracteristica. Pasivele: clasificarea și caracteristica. Noțiuni privind consumurile și cheltuielile. Noțiuni privind veniturile întreprinderii și rezultatele financiare. Metoda contabilității

3. Bilanțul contabil – procedeu specific metodei contabilității

Noțiunea și importanța bilanțului contabil. Conținutul și structura bilanțului contabil. Modificările bilanțiere influențate de operațiile economice.

4. Contul contabil, dubla înregistrare și bilanța de verificare – procedee specifice metodei contabilității

Noțiuni privind contul contabil, destinația și structura acestuia. Conturile de activ și conturile de pasiv: caracteristica și modul lor de funcționare. Structura și aplicarea Planului de conturi. Dubla înregistrare și formulele contabile. Conturile sintetice și analitice: aplicarea și corelația acestora. Balanța de verificare și importanța ei

5. Schema generală a contabilității principalelor operații economice

Schema generală a contabilității operațiilor de aprovizionare cu bunuri. Schema generală a contabilității consumurilor. Schema generală a contabilității cheltuielilor. Schema generală a contabilității veniturilor. Schema contabilității determinării rezultatelor financiare.

6. Evaluarea și calculația ca procedee ale metodei contabilității

Evaluarea patrimoniului în contabilitate. Calculația ca procedeu al metodei contabilității.

7. Documentația ca procedeu al metodei contabilității

Noțiuni privind documentele și clasificarea acestora. Modul de întocmire și prelucrare a documentelor. Registrele și formele de contabilitate.

8. Inventarierea ca procedeu al metodei contabilității

Noțiunea și modul de îndeplinire al inventarierii. Reflectarea rezultatelor inventarierii în contabilitate.

9. Rapoartele financiare și semnificația acestora în contabilitate

Noțiuni privind rapoartele financiare. Caracteristica generală a rapoartelor financiare.

FUNDAMENTELE MANAGEMENTULUI RESURSELOR UMANE

Total ore: 150. Puncte credite: 5.

Autor: Baieșu Marina, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Scopul prioritar al disciplinei „*Fundamentele managementului resurselor umane*” constă în oferirea unui anumit nivel de cunoștințe și abilități practice necesare unui specialist în domeniul resurselor umane în vederea evaluării activității personalului organizației.

Obiectivele / Rezultatele învățării

I. la nivel de cunoaștere:

- să aprecieze importanța managementului resurselor umane în cadrul organizației,
- să cunoască metodologia aplicării Managementului resurselor umane în cadrul organizației;
- să cunoască și să înțeleagă practicile serviciului de resurse umane..

II. la nivel de aplicare:

- să conștientizeze importanța managementului resurselor umane în cadrul organizațiilor;
- să realizeze un diagnostic al situației resurselor umane,
- să elaboreze politici și strategii în domeniul resurselor umane;

- să cunoască actele normative și legislative necesare pentru a putea desfășura activitatea de personal
- III. la nivel de integrare/creativ:
- să aprecieze importanța managementului resurselor umane în cadrul organizațiilor;
  - să determine locul managementului resurselor umane în sistemul managerial în general;
  - să aprecieze caracterul interdisciplinar al managementului resurselor umane în cadrul științelor economice;
  - să poată efectua aprecieri și să poată previziona disfuncționalitățile care ar putea apărea în activitățile managementului resurselor umane.

Unități de conținut

1. Introducere în managementul resurselor umane

Caracteristicile definitorii ale managementului resurselor umane, evoluția și activitățile principale ale acestuia. Abordarea managementului resurselor umane în context internațional.

2. Strategii și politici în domeniul MRU

Strategiile din domeniul resurselor umane, elaborarea și implementarea acestora. Tipuri de politici specifice.

3. Organizarea departamentului de resurse umane în cadrul organizațiilor

Structurarea funcțiunii de resurse umane. Rolul managerului de resurse umane în cadrul organizației. Organizarea procesuală și structurală a Departamentului Resurselor Umane. Profilul titularului departamentului de resurse umane.

4. Managementul conflictelor

Natura și tipologia conflictului. Cauzele conflictului. Strategii manageriale în situații conflictuale. Comportamentul managerilor în situații conflictuale.

5. Managementul stresului profesional

Definirea și factorii stresului profesional. Cauzele stresului profesional. Abordarea organizațională și individuală a stresului profesional. Reacțiile angajaților la stresul profesional.

6. Managementul șanselor egale

Conceptul și formele de discriminare în MRU. Politici și strategii privind managementul șanselor egale. Tipologia discriminărilor în MRU.

7. Managementul grupurilor de muncă

Definirea și clasificarea grupurilor de muncă. Variabilele grupului de muncă. Grupul de muncă performant. Echipele de muncă autoconduse și multifuncționale.

EDUCAȚIE FIZICĂ II

Total ore: 30.

Autori: Scutelnic Vasile, conf.univ., dr.
Leftițchi Daria, lector superior universitar
Feraru Valentina, lector superior universitar
Gorea Nicolae, lector superior universitar
Stan Marian, lector superior universitar

- Formează deprinderilor motrice, dezvoltarea calitățile fizice: forță, viteză, rezistență, suplețea;
- Dezvoltarea multilaterală a organismului și a capacității motrice necesare.

Obiectivele/rezultatele învățării:

- Învățarea tehnicii procedeelor de volei, baschet, badminton;
- Noțiuni teoretice: Învățarea regulilor de joc, arbitrajul competițiilor;
- Organizarea și desfășurarea competițiilor la aceste ramuri de sport;

- Formarea capacității de a desfășura joc bilateral și participarea la competiții;
- Consolidarea tehnicii de bază a jocului de volei, baschet, badminton;
- Capacitatea de a aplica acțiunile de bază în jocul bilateral;
- Menținerea unei stări de sănătate optime;
- Dezvoltarea multilaterală a organismului și a unor calități motrice necesare vieții;
- Formarea deprinderilor de a practica independent exercițiul fizic în scop recreativ și după terminarea facultății.

Conținutul cursului:

Tema 1. Gimnastică.

Tema 2. Jocuri mobile.

Tema 3. Jocuri sportive (volei).

Tema 4. Jocuri sportive (badminton, baschet).

Tema 5. Atletism.

Tema 6. Pregătirea fizică generală.

Tema 7. Probe de control.

ANUL II

PIAȚA MUNCII

Total ore: 150. Puncte credite: 5.

Autor: Vaculovschi Dorin, conf. univ, dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a deprinderilor de analiză microeconomică a proceselor și fenomenelor ce au loc în domeniul raporturilor de muncă, precum și a mecanismelor de funcționare ale pieței muncii într-o economie de piață modernă.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele de ocupare, *cererea de muncă*, *oferta de muncă*, *salariul*, *raporturile de muncă*, *investițiile în capitalul uman*, *mobilitatea forței de muncă*, *discriminarea pe piața muncii*, *mișcarea sindicală etc.*,
- să cunoască diversele tipuri și modele ale pieței muncii,

II. la nivel de aplicare:

- să analizeze diverse situații de pe piața muncii, precum și de pe segmentele ei,
-

III. la nivel de integrare/creativ:

- Să analizeze și să explice mecanismul de funcționare al pieței muncii, factorii care îl determină, în contextul mecanismului de funcționare a economiei naționale.

Unități de conținut

1. Introducere în economia muncii

Obiectul de studiu al economiei muncii. Conținutul muncii într-o economie de piață. Raporturile de muncă. Ocuparea forței de muncă.

2. Resursele de muncă ca purtătorul factorului de producție – muncă

Rolul factorului demografic. Indicatorii de monitorizare a pieței muncii

3. Piața muncii, concept caracteristici, particularități

Conținutul conceptului de piață a muncii. Tipurile și modelele pieței muncii. Segmentare pieței muncii fluxurile de pe piața muncii.

4. Elementele definiției ale pieței muncii

Salariul. Cererea de muncă. Oferta de muncă. Echilibrul pe piața muncii. Cadrul instituțional-legislativ al pieței muncii.

5. Cererea de muncă

Elasticitatea cererii de muncă. Cheltuieli cuasiconstante de muncă. Investițiile firmei în capitalul uman.

6. Oferta de muncă

Oferta individuală, la nivel de ramură, totală de muncă. Aspectele comportamentale ale ofertei de muncă. Comportamentul familiei și oferta de muncă. Ciclul de viață și oferta de muncă.

7. Investițiile în capitalul uman

Noțiune de capital uman și investiții în capitalul uman. Decizia lucrătorilor de a investi în capitalul lor uman. Interdependența dintre nivelul de instruire și nivelul salariului.

8. Mobilitatea forței de muncă

Mobilitatea teritorială. Mobilitatea profesională. Fluctuația cadrelor

9. Discriminarea pe piața muncii (2+2 ore)

Noțiune de discriminare pe piața muncii. Tipurile și sursele discriminării. Politicile anti-discriminare.

10. Activitatea sindicatelor pe piața muncii

Noțiune de sindicat pe piața muncii. Tipurile de sindicate. Conținutul noi al mișcării sindicale

CONTABILITATEA ÎNTREPRINDERII

Total ore:120 Puncte credite: 4.

Autori: Lazari Liliana, conf.univ., dr.

Harea Ruslan., conf.univ., dr.

Bîrca Aliona, conf.univ., dr.

Gherasimov Mihail, conf.univ., dr.

Ghedrovici Olesea., conf.univ., dr.

Mihaila Svetlana, conf.univ., dr.

Erhan Lica, conf.univ., dr.,

Badicu Galina, conf.univ., dr.

Bajan Maia., lect.sup., dr.,

Țurcan Ludmila, lect.sup.

Gudima Galina, lect.sup.

Scopul cursului: Conținutul cursului dezvoltă aspectele teoretice și metodologice privind prelucrarea datelor și obținerea informațiilor aferente activelor, datoriilor, capitalului propriu, veniturilor și cheltuielilor necesare deciziilor interne privind activitatea entității, dar mai ales celor necesare utilizatorilor externi

Obiectivele/rezultatele învățării:

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

. La nivel de cunoaștere:

- să definească conceptele de bază cu care operează contabilitatea și să descrie rolul acestora în luarea deciziilor;
- să identifice utilizatorii informației contabile;
- să distingă tangențele și deosebirile aferente contabilității financiare și a celei manageriale;
- să deosebească sistemele de organizare a contabilității și utilizarea lor în cadrul entității;
- să cunoască esența principiilor contabile și aplicabilitatea practică a acestora;

2. La nivel de aplicare

- să descrie contabilitatea ca profesie cu responsabilități etice și posibilități de promovare;
- să cunoască cadrul legal ce reglementează contabilitatea;
- să identifice importanța și structura activelor, capitalului propriu, pasivelor, costurilor, veniturilor, cheltuielilor și rezultatelor financiare;
- să înțeleagă și să aplice cerințele de constatare a elementelor patrimoniale;
- să înțeleagă cum se evaluează elementele patrimoniale în momentul recunoașterii inițiale, în situațiile financiare și la ieșirea din patrimoniu;
- să cunoască și să poată perfecta documentele primare aferente tranzacțiilor în cadrul patrimoniului;
- să distingă conturile de evidență activelor, capitalului propriu, pasivelor, costurilor, veniturilor, cheltuielilor, rezultatelor financiare și modul lor de funcționare;
- să realizeze analize ale unor situații practice din domeniul contabilității și să propună ipoteze personale pentru explicarea acestora;

3. La nivel de integrare/creativ:

- să utilizeze strategii creative pentru rezolvarea unor exerciții teoretice și practice;
- să sistematizeze lucrările prealabile întocmirii și prezentării situațiilor financiare;
- să descrie conținutul și să aplice modalitatea de întocmire a situațiilor financiare;
- să delimiteze terminologia utilizată de SNC și SIRF.

Unități de conținut

Tema 1. Bazele organizării contabilității întreprinderii

Tema 2. Contabilitatea immobilizărilor necorporale

Tema 3. Contabilitatea immobilizărilor corporale

Tema 4. Contabilitatea stocurilor

Tema 5. Contabilitatea creanțelor

Tema 6. Contabilitatea operațiunilor cu numerarul

Tema 7. Contabilitatea capitalului propriu

Tema 8. Contabilitatea datoriilor

Tema 9. Contabilitatea costurilor

Tema 10. Contabilitatea cheltuielilor și veniturilor

Tema 11. Situațiile financiare ale entităților

SOCIOLOGIE

Total ore: 150. Puncte credite: 5.

Autor: Vaculovschi Dorin, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competenței *de cunoaștere și investigare a proceselor și fenomenelor sociale, aprecierea reală a factorului uman, problemelor sociale.*

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele: *sociologie, fenomene și procese sociale, metode și tehnici de cercetare sociologică (observația, interviul, ancheta prin chestionar etc.), unitățile primare ale vieții sociale, mobilitatea socială, grupul social, stratificarea socială etc.*;
- formarea unui nou mod de gândire complexă și integrală despre societate, structura ei socială;
- perceperea societății (grupului, colectivității) ca un sistem social, subsistemele căruia (economic, spiritual, etico-juridic și politic) se interpătrund, se determină reciproc și corelează între ele;
- cunoașterea esenței, rolului și importanței unor așa procese sociale cum ar fi: socializarea, comunicarea, diviziunea socială a muncii, stratificarea socială (inclusiv problema sărăciei), mobilitatea socială (inclusiv problema migrației), devianțele sociale (inclusiv fenomenul corupției), etc.;

II. la nivel de aplicare:

- să explice și evalueze mecanismele sociale prin care orice societate își asigură stabilitatea, coeziunea și funcționalitatea;
- să explice caracterul dinamic al societății, acelor fapte, fenomene și procese sociale care duc la schimbare socială, modernizare și globalizare;
- să identifice, aprecieze, evalueze problemele sociale ale grupului, colectivității sau a societății;
- să dezvolte competențele de analiză și cercetare sociologică;

III. la nivel de integrare/creativ:

- să participe la investigarea realității sociale în calitate de cercetător;
- să propună modalități de soluționare a problemelor sociale în urma aplicării metodelor și tehnicilor de cercetare sociologică;
- să identifice propuneri de perfecționare a vieții sociale.

Unități de conținut

1. **Sociologia – știința despre societate.** Definierea sociologiei și a obiectului de studiu Sociologia în cadrul sistemului de științe sociale. Raportul sociologiei cu alte științe. Problematika sociologiei și evoluția ei. Funcțiile și rolul sociologiei la etapa actuală. Structura științei sociologice. Apariția și dezvoltarea sociologiei ca știință;
2. **Metode și tehnici de cercetare sociologică.** Cercetarea sociologică și specificul ei. Principiile și regulile metodologice de bază. Etapele de efectuare a cercetării sociologice empirice. Observația sociologică. Documentarea socială. Experimentul social. Ancheta sociologică: prin chestionar și prin interviu. Sondajul de opinie publică.
3. **Societatea umană: unitățile primare ale vieții sociale.** Societatea umană: esența și specificul ei. Factorii (condițiile) existenței și dezvoltării vieții sociale. Activitățile (manifestările) vieții sociale. Unitățile sociale: comunitățile sociale, instituțiile sociale, grupările sociale.
4. **Procesele sociale fundamentale ale societăților contemporane.** Devianțele sociale. Diviziunea muncii. Mobilitatea socială. Control social. Stratificarea socială.

5. **Sociologii de ramură.** Sociologia economică. Sociologia juridică. Sociologia politică. Sociologia urbană și rurală. Sociologia opiniei publice. Sociologia culturii.

CORESPONDENȚA ECONOMICĂ ȘI SECRETARIAT

Total ore: 90. Puncte credite: 3.

Autor: Borcoman Raisa, prof. univ., dr.

Racu Arminia, lect. super. univ.

Scopul cursului: formarea competențelor de redactare a corespondenței economice și însușirea regulilor generale de protocol privind prezentarea corespondenței.

Obiectivele/rezultatele învățării: La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

1. La nivel de cunoaștere:

- Să identifice și să clasifice tipurile de scrisori și acte economice;
- Să cunoască tehnicile de redactare a corespondenței oficiale;
- Să însușească limbajul și clișeele ce țin de redactarea corespondenței economice;

2. La nivel de aplicare

- Să-și formeze abilități de revizuire, corectare, modificare a textelor economice;
- Să redacteze acte și scrisori ce țin de specificul activității astfel, încât acestea să-și atingă scopul printr-o concepție atrăgătoare și prin conținutul bine formulat;
- Să aplice corect limbajul de specialitate la redactarea unor tipuri originale de scrisori cu subiecte economice, care reprezintă o contribuție la formarea identității și imaginii firmei.

3. La nivel de integrare/creativ:

- Să-și creeze un stil propriu, original, de redactare a corespondenței economice;
- Să elaboreze modele de clasificare a corespondenței la locul de lucru.

Unități de conținut

Corespondență. Noțiuni de bază. Definiția și clasificarea corespondenței economice. Importanța activității de corespondență la etapa actuală.

Redactarea scrisorii oficiale. Norma de scrisoare oficială; Reguli de redactare a elementelor componente ale scrisorii oficiale: antetul, referințele, adresa destinatarului, formule de apel, textul scrisorii, semnăturile, anexele. Limbaj de specialitate.

Scrisori circulare. Principii de redactare a scrisorilor circulare. Anunțurile.

Corespondența de afaceri. Cererea de ofertă, oferta, comanda, reclamațiile, somațiile și remediile. Clasificare. Reguli de redactare. Limbaj de specialitate.

Cererea de ofertă și oferta. Reguli de redactare a cererilor de ofertă și a ofertelor: etalarea avantajelor și a priorităților, formularea credibilă, scrierea în stil empatic, promptitudinea, precizia și caracterul complet al răspunsului, persistența; Structura cereri de ofertă: formula AIDA; Clișee și formule folosite la întocmirea cererilor de ofertă și a ofertelor; Redactarea scrisorii de comandă.

Reclamația, somația și remedierea. Reclamații din partea clientului; Reclamații din partea furnizorului (somațiile); Modalități de rezolvare a reclamațiilor – remedierea. Formule folosite la rezolvarea reclamațiilor fondate și nefondate.

Corespondența precontractuală și contractuală. Solicitarea de referințe. Scrisoarea de răspuns la solicitarea de referințe; Reguli elementare de redactare a contractelor de operațiuni comerciale; Scrisoarea de prezentare a firmei.

Corespondența privind diversele aspecte ale activității interne. Raportul. Raportul de afaceri. Procesul-verbal. Protocolul. **Corespondența privată de afaceri.** Scrisori de

recunoștință și de mulțumire. Scrisori de felicitare. Invitații. Cărți de vizită. Limbaj de specialitate.

Corespondența privată de afacerii. Forma potrivită a unei scrisori private de afaceri; Scrisori de recunoștință, de mulțumire, de felicitare, de marcare a unor ocazii speciale. Invitațiile, cărțile de vizită; Redactarea unui CV europass, a scrisorii de referință, de motivație, a invitațiilor și cărților de vizită.

PSIHOLOGIA SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ

Total ore: 120. Puncte credite: 4.
Cohanschi Valentina, conf. univ., dr.
Abramihin Cezara, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competenței *de cunoaștere și aplicare a principalelor concepții și teorii ale psihologiei sociale și economice.*

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele: *psihologie, psihologie socială, psihologie economică, personalitatea umană, temperamentul, caracterul, relațiile interpersonale, comunicarea interpersonală, grupul social, psihologia conflictelor, psihologia conducerii, motivarea și demotivarea profesională, psihologia comportamentului profesional, psihologia consumatorului etc.;*
- să înțeleagă problemele cu privire la dinamica personalității, la grupurile sociale și interacțiunea dintre ele, percepții și atribuții sociale, componente afective ale relațiilor interpersonale;
- să explice utilitatea psihologiei social-economice în pregătirea viitorilor economiști;

II. la nivel de aplicare:

- să explice și să estimeze comportamentul uman în funcție de temperament, caracter, trăsăturile feței etc.;
- să posede instrumentariul psihologic la un nivel înalt și capacitatea de a-l aplica în diverse situații ale realității social-economice;
- să stăpânească unele reguli și principii ferme de negociere, menite să asigure aplanarea stărilor conflictuale și stabilirea consensului social;
- să asimileze unele modalități flexibile de colaborare, de natură să stimuleze performanța de grup.

III. la nivel de integrare/creativ:

- să identifice și să soluționeze eficient problemele psihologice ale membrilor grupului din care este parte;
- să îmbunătățească relațiile interpersonale în baza metodologiei psihologiei sociale și economice;
- să sporească cifra de afaceri a companiei în care activează prin aplicarea eficientă a tehnicilor de influență interpersonală.

Unități de conținut

6. Introducere în psihologie. Psihologia socială, psihologia economică – ramuri de studiu a

științei psihologice. Definirea obiectului de studiu al psihologiei. Categoriile și sarcinile de bază. Etapele dezvoltării psihologiei ca știință. Psihologia socială – ramura de studiu a psihologiei Psihologia economică – ramura de studiu a psihologiei.

- 7. Personalitatea umană în psihologie.** Noțiuni generale despre personalitate. Teoriile despre personalitate. Structura personalității. Socializarea personalității. Temperamentul și caracterul personalității. Comportamentul personalității.
- 8. Relațiile interpersonale în psihologie.** Esența relațiilor interpersonale în psihologie. Tipologia lor. Metode de influență interpersonală. Esența și specificul atracției interpersonale. Factorii atracției interpersonale.
- 9. Aspecte psihologice ale comunicării interpersonale.** Noțiuni generale despre comunicare. Structura comunicării. Condițiile pentru o comunicare eficientă. Tipurile de comunicare și conținutul lor. Tipuri de oameni dificili în comunicare.
- 10. Psihologia grupurilor și dinamica ei.** Notiuni generale despre grup. Structura grupului și motivele asocierii în grup. Tipologia grupurilor. Coeziunea și dinamica grupurilor. Mentalitatea în grup.
- 11. Familia ca grup psihologic distinct.** Noțiunile de bază ale psihologiei familiei: funcțiile familiei, structura ei. Instituirea socială a căsătoriei. Divorțul și consecințele sale.
- 12. Aspecte psihologice de abordare a conflictelor. Conflicte și negocieri.** Esența și factorii conflictului în psihologie. Tipologia conflictelor. Metodele de aplanare. Discuțiile ca metodă de soluționare a conflictelor. Medierea ca metodă de soluționare a conflictelor. Soluționarea conflictelor prin arbitraj.
- 13. Aspecte psihologice ale conducerii.** Psihologia managerială. Stilurile de conducere. Strategii și tactici de conducere. Profilul managerului eficient. Efectul de lider.
- 14. Psihologia socială aplicată în economie.** Reușita socială. Psihologia antreprenorului.
- 15. Psihologia consumatorului.** Variabilele personale ale consumatorului. Variabilele culturale ale consumatorului. Evaluarea atitudinilor consumatorului cu ajutorul scalelor de evaluare și a tehnicilor proiective.
- 16. Motivarea și demotivarea profesională.** Delimitări conceptuale ale motivației în psihologie. Recompense și satisfacție în muncă. Demotivarea muncii.
- 17. Impactul publicității asupra comportamentului economic.** Publicitatea între pragmatism și iluzie. Dimensiunea psihologică a publicității. Influența publicității asupra massmedia și invers.
- 18. Psihologia finanțelor.** Mentalitatea fiscală. Morala fiscală. Psihologia inflației.
- 19. Psihologia comportamentului profesional.** Influența tipurilor de personalități asupra comportamentului profesional. Reacțiile de repliere în comportamentul profesional. Reacțiile de frică și depresie în comportamentul profesional. Reacții la stresul profesional. Factorii eficientizării comportamentului profesional.

CULTURA AFACERILOR

Total ore.120. Puncte credite 4

Autor: L.Covaș, conf. univ., dr.

Scopul și sarcinile disciplinei:

Acest curs ține să inițieze studenții cu particularitățile comportamentului corect în afaceri. Ei își vor dezvoltă cunoștințele și abilitățile de evoluare și modificare a culturii organizaționale, de soluționare a dilemelor etice, de elaborare a unei programe de responsabilitate socială corporativă, precum și vor obține cunoștințe în domeniul etichetei în afaceri.

Obiectivele / rezultate cursului

- însușirea principalelor concepte, principii și funcții ale eticii în afaceri și responsabilității sociale corporative, particularitățile comportamentului etic;
- dezvoltarea abilităților de aplicare a metodelor de perfecționare a comportamentului etic.
- organizarea activităților organizației; etica în afaceri, valori și norme; satisfacerea intereselor părților ce activează în acest mediu;
- asigurarea desfășurării activităților în conformitate cu legile și normele stabilite; ajustarea activității la cerințele clienților; promovarea schimbărilor organizaționale; propunerea și implementarea transformărilor pozitive în organizație; creșterea eficienței și eficacității activităților din cadrul organizației;
- autodirijarea; dezvoltarea unor relații de lucru productive; formarea echipelor și dezvoltarea colaborării; sporirea eficienței proprii activități;
- aplicarea optimală a diferitor forme de comunicare – scrisă, verbală, nonverbală;
- dezvoltarea unui comportament corect; elaborarea judecății bazate pe cunoașterea problematicii sociale și etice care apar în muncă sau studiu;
- **soluționarea problemelor etice din domeniul managementului.**

Conținutul cursului:

Tema 1. Cultura organizațională. Conceptul de cultură organizațională. Conținutul culturii organizaționale. Factori de influență ai culturii organizaționale.

Tema 2. Evaluarea și modificarea culturii organizaționale. Necesitatea și utilitatea diagnosticului culturii organizaționale. Specificul evaluării culturii organizaționale. Modalități de menținere și modificare a culturii organizaționale.

Tema 3. Etica afacerilor. Conceptul de etica afacerilor. Factorii care generează un comportament etic. Stadii de dezvoltare morală a unei firme.

Tema 4. Soluționarea dilemelor etice. Dilemele și standardele etice. Procesul de luare a deciziei etice. Acțiuni ce majorează comportamentul etic

Tema 5. Dezvoltarea durabilă a întreprinderii. Principiile dezvoltării durabile a unității economice. Definirea stakeholderilor. Managementul stakeholderilor

Tema 6. Conceptul de Responsabilitate Socială Corporativă. Definirea responsabilității sociale a întreprinderii. Conținutul și beneficiile responsabilității sociale corporative. Domenii de implicarea a acțiunilor sociale.

Tema 7. Programe de Responsabilitate Socială Corporativă. Tipologia programelor sociale. Procesul de elaborare a programelor sociale.

Tema 8. Particularitățile etichetei în afaceri. Bazele etichetei în afaceri. Eticheta relațiilor de afaceri. Conduita în locurile publice. Arta de a face cadouri. Imaginea unui om de afaceri.

Tema 9. Codul manierilor în afacerile internaționale. Diferențele de cultură. caracteristici ale omului de afaceri american. Caracteristici ale stilului asiatic. Caracteristici ale stilului arab. Caracteristici ale stilului european. Stilul omului de afaceri din Republica Moldova.

COMERȚ INTERNAȚIONAL

Total ore:120. Puncte credite: 4

Autor : Dodu-Gugea Larisa, dr, conf. univ., dr.

Scopul cursului :

Scopul acestei discipline este de a aduce cunoștințe în domeniul comerțului internațional, precum și în domeniul comerțului exterior al Republicii Moldova, de a analiza particularitățile evoluției comerțului internațional, precum și principalele aspecte teoretice ale politicii comerciale internaționale.

Obiectivele/rezultatele învățării:

De a familiariza studentii cu continutul cursului de Comerț Internațional și Politici Comerciale

De a aduce la cunoștință studentii despre evoluția comerțului cu produse de bază și manufacturate, cu servicii, cu resurse energetice, cu TIC.

Dezvoltarea competențelor în analiza diviziunii internaționale a muncii și specializării internaționale, a factorilor care le influențează, și a rolului acestora în evoluția comerțului internațional și integrării economice internaționale, a particularității pieței internaționale a bunurilor și serviciilor.

Dezvoltarea competențelor în sinteza teoretică a problemelor specializării internaționale în producție și comerț, prin studierea mai aprofundată a comerțului cu bunuri manufacturate, produse agricole, resurse energetice, precum și particularitățile comerțului cu servicii.

Dezvoltarea competențelor în analiza și sinteza politicii comerciale a unui stat, cu posibilitatea aplicării acestor cunoștințe pentru analiza particularităților comerțului exterior și politicii comerciale ale Republicii Moldova.

Conținutul cursului:

- Tema 1. Obiectul cursului, noțiuni de bază și definiții. Diviziunea internațională a muncii. Adâncirea interdependențelor economice dintre state**
- Tema 2. Sistemul armonizat de descriere și codificare a mărfurilor. Logistica importurilor și exporturilor.**
- Tema 3. Evoluția comerțului internațional contemporan. Structura comerțului internațional pe 2 și 6 grupe de mărfuri.**
- Tema 4. Distribuția geografică a comerțului intrnațional și curente de schimburi comerciale internaționale.**
- Tema 5. Comerțul cu tehnologii informaționale**
- Tema 6. Comerțul internațional cu servicii. Particularitățile contemporane ale comerțului cu servicii**
- Tema 7. Comerțul internațional cu resurse energetice. Problemele de bază**
- Tema 8. Particularitățile piețelor agricole și comerțul internațional cu produse agricole**
- Tema 9. Politica comercială internațională. Politica comercială tarifară și rolul ei în Comerțul internațional**
- Tema 10. Politica comercială ne-tarifară**
- Tema 11. Politica comercială promoțională și de stimulare**
- Tema 12. Cadrul instituțional: GATT-OMC, UNCTAD, SGP, ATP.**
- Tema 13. Comerțul exterior și politica comercială a Republicii Moldova.**
- Tema 14. Principalele ramuri economice ale R.Moldova și rolul acestora în comerțul exterior.**

ECONOMIA SECTORULUI PUBLIC

Total ore: 120. Puncte credite:4.
Autor: Dorin Vaculovschi, conf. univ., dr.

Scopul cursului

Formarea la studenți a deprinderilor de analiză mecanismului de funcționare a sectorului public într-o economie de piață modernă.

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. la nivel de cunoaștere:

- să explice conceptele de sector public, bunuri publice, alegere publică, bunăstare colectivă, etc.
- să cunoască funcțiile și activitățile sectorului public, precum și instrumentele de intervenție ale sectorului public în economia de piață,

II. la nivel de aplicare:

- să cunoască modul de aplicare a instrumentelor sectorului public în scopul realizării funcțiilor sale în condițiile unei economii de piață modernă

III. la nivel de integrare/creativ:

- să explice rolul sectorului public, în contextul mecanismului de funcționare al economiei naționale în condițiile unei economii de piață modernă.

Unități de conținut

1. . Introducere în economia sectorului public

Obiectul de studiu al economiei sectorului public. Dimensiunea sectorului public. Organizațiile necomerciale.

2. Eșecurile pieței

Monopolurile. Asimetria informațională Optimul Pareto

3. Bunurile publice

Noțiune de bunuri publice, cererea de bunuri publice. Problema pasagerului clandestin

4. Procesele de redistribuire

Esența proceselor de redistribuire. Costurile proceselor de redistribuire. Principiul de compensație. Bunăstarea colectivă.

5. Teoria alegerii publice

Noțiune de alegere publică și agregare a preferințelor. Mecanismul de votare. Alegătorul median. Eșecurile statului.

6. . Introducere în teoria fiscalității

Veniturile sectorului public. Impozitele. Criteriile de eficiență a sistemului fiscal. Sfera de acțiune a impozitelor. Efectul denaturat al impozitării.

7. Teoria cheltuielilor publice

Tipurile de cheltuieli ale sectorului public. Noțiune de cuasipiețe. Tipurile de contracte.

FINANȚE

Total ore: 90. Puncte credite: 3.
Autori: Cobzari Ludmila, prof.univ., dr.hab.
Botnari Nadejda., conf.univ., dr.,
Cernit Rodica, lector superior universitar

Scopul cursului

Știința finanțelor se ocupă cu studierea relațiilor care se statornicesc în societate cu prilejul constituirii resurselor publice, operațiune care presupune un complex de măsuri, printre care stabilirea cuantumului obligațiilor membrilor societății către stat, colectarea acestora, administrarea acestor fonduri etc., precum și a relațiilor care se formează apoi în societate cu prilejul distribuirii acestor resurse către ramuri, sectoare și alți membri ai societății, persoane fizice și juridice.

În cadrul noțiunii de finanțe în general, se include și creditul, asigurările și finanțele private, rezultă că știința finanțelor trebuie să aibă în vedere și relațiile care se creează în cadrul creditului bancar, al asigurărilor obligatorii și facultative de bunuri și persoane, al finanțelor private, precum și a metodelor și tehnicilor care se folosesc pentru traducerea în fapt a acestor relații, inclusiv a logisticii și elementului uman care participă direct la formarea și înfăptuirea lor.

Obiectivele/Rezultatele învățării

Unități de conținut

La finalizare studentul trebuie să fie capabil:

- să colecteze și să interpreteze date cu privire la sistemul financiar, și instrumentele politicii bugetar fiscale;
- să utilizeze reglementările și actele normative din domeniul financiar, bancar, investițional și al piețelor de capital;
- să cunoască instrumentele politicii bugetar-fiscale, structura sistemului financiar și să analizeze indicatori macroeconomici bugetari;
- să răspundă problematicilor sociale, științifice și etice care apar în procesul de studiu și comunicare;
- să formuleze sarcini, să manifeste abilități de organizare a activităților și de verificare a acestora;
- să cunoască formele de constituirea fondurilor de asigurare, tipurile de asigurări, modul de calcul a primelor de asigurare și principiile de determinare a despăgubirii;
- să cunoască operațiunile bancare și tehnicile de plată;
- să dezvolte abilități privind furnizarea de fonduri financiare, de credit și de mijloace de plată internaționale, precum și instituirea și funcționarea unor mecanisme și tehnici de finanțare, creditare și de plată internaționale;
- să analizeze alternativele privind mobilizarea și plasarea resurselor financiare în scopul alegerii variantei optime de investire;
- să recomande modalități de gestionare a rezervei valutare, de perfecționare a activității valutar financiare internaționale, de elaborare a politicii valutare.
- să aplice tehnicile de impunere pentru fiecare tip de impozit și taxă, să poată determina obligația fiscală;
- să gestioneze proceduri de emisiune a instrumentelor financiare, de derulare a tranzacțiilor bursiere, să evalueze instrumente financiare prin metode fundamentale și tehnice;
- să cunoască sursele de finanțare, criteriile de alocare a resurselor, indicatori de apreciere a rezultatelor financiare și tipurile de politici de dividende ale întreprinderii; să cunoască și să aplice metode de gestiune a resurselor financiare la întreprinde;

- să formuleze soluții în cadrul unei analize integrale a situației economico-financiare a băncii, companiilor de asigurare, întreprinderi industriale și comerciale; etc.

Conținutul cursului (materia)

Denumirea temelor

1. Noțiuni conceptuale privind finanțele
2. Mecanismul și sistemul financiar
3. Politica financiară la nivel macroeconomic
4. Bugetul și procesul bugetar
5. Sistemul cheltuielilor publice
6. Sistemul resurselor financiare publice
7. Impozitele-noțiuni generale
8. Asigurări private în cadrul sistemului economic
9. Politica de investiții
10. Monedă, credit și echilibrul monetar
11. Sistemul bancar
12. Piața de capital
13. Finanțele întreprinderii

ORGANIZAREA ERGONOMICĂ A MUNCII

Total ore: 120. Puncte credite: 4.
Autor: Abramihin Cezara, conf. univ., dr.

Scopul și sarcinile disciplinei:

Prin intermediul ergonomiei s-au creat condițiile integrării legilor și principiilor ergonomiei în organizarea muncii, din care a rezultat organizarea ergonomică a muncii - treaptă inferioară a organizării științifice a muncii.

Studentii de la această specialitate vor lua cunoștință cu diferite metode de organizare a muncii și diferite particularități ce trebuie luate în considerație la organizarea ergonomică a muncii.

Prin însușirea acestui curs, studenții de la această specialitate, după terminarea ASEM vor fi abili să se ocupe cu proiectarea proceselor de muncă, cu organizarea și conducerea producției și a muncii la diferite niveluri de organizare.

Tema 1. Ergonomia - știința interdisciplinară.

Tema 2. Omul ca un tot unitar fiziologic.

Tema 3. Energia umană și capacitatea de muncă.

Tema 4. Oboseala în muncă.

Tema 5. Organizarea regimului de muncă.

Tema 6. Diviziunea muncii.

Tema 7. Omul și mediul ambiant.

Tema 8. Organizarea ergonomică a locului de muncă.

Tema 9. Protecția muncii în organizarea ergonomică a muncii.

MANAGEMENTUL PRODUCȚIEI

Total ore: 150. Puncte credite. 5

Autor: Cotelnic Ala, prof.univ., dr.hab.

Scopul și sarcinile disciplinei.

În cadrul acestui curs studenții se familiarizează cu particularitățile manifestării și utilizării legilor economice în relațiile interne de producție, cu sistemul actual de management și cu manifestarea funcțiilor de bază ale managementului - planificarea, organizarea, controlul, motivarea - în cadrul activității de producție.

Obiectivele / rezultate cursului

- cunoașterea obiectivelor întreprinderii industriale;
- cunoașterea metodelor și tehnicilor de gestionare cu sisteme de producție;
- cunoașterea cum se elaborează un program de producție operativ;
- organizarea activităților organizației; elaborarea politicilor și strategiilor adecvate în cadrul unui mediu schimbător;
- asigurarea desfășurării activităților în conformitate cu legile și normele stabilite; adoptarea unor decizii optime în condiții de certitudine, incertitudine, risc; evaluarea eficienței și eficacității activităților din organizație.
- crearea relațiilor productive de lucru.
- asigurarea și gestionarea utilizării eficiente a resurselor materiale.
- aplicarea metodelor cantitative și calitative de analiză a informației;
- soluționarea problemelor din domeniul managementului;
- aplicarea mecanismelor de asigurare a calității.

Conținutul cursului:

Tema 1. Introducere, obiectul, conținutul cursului „Managementul producției”

Tema 2. Procesul de producție. Structura de producție a întreprinderii

Tema 3. Organizarea producției în secțiile de bază

Tema 4. Managementul activității de întreținere și reparare a fondurilor fixe

Tema 5. Managementul gospodăriei energetice

Tema 6. Managementul gospodăriei de scule

Tema 7. Managementul transportului intern în întreprinderile industriale

Tema 8. Managementul pregătirii producției în întreprinderile industriale

Tema 9. Managementul calității producției

Tema 10. Managementul activității de programare, lansare și urmărire a producției

Tema 11. Metode moderne de organizare a producției

MARKETING

Total ore:120ore. Puncte credite:5

Autori: Belostecinic Grigore, prof. univ., dr. hab.

Savciuc Oxana, conf. univ., dr.

Mitnițcaia Lidia, conf. univ., dr.

Scopul cursului:

- Aprofundarea cunoștințelor studenților în domeniul teoriei și practicii marketingului;
- Familiarizarea studenților cu aplicarea principiilor și tehnicilor de marketing în afaceri, inclusiv desfășurată de întreprinderile producătoare de bunuri și servicii destinate consumului productiv.

Obiectivele/rezultatele învățării:

- Să conștientizeze importanța și rolul activității de marketing în activitatea economică și socială;
- Să cunoască și să monitorizeze factorii mediului de marketing;
- Să cunoască și să cerceteze caracteristica pieței reale și potențiale, să fie capabili de a identifica căile posibile de creștere a pieței;
- Să cunoască particularitățile funcționării pieței business to business;
- Să cunoască esența procesului de cercetare în marketing și să fie capabili de a realiza cercetări de birou și de teren;
- Să fie capabili de a elabora politica de marketing în întreprinderi și organizații;
- Să știe a poziționa în organigrama întreprinderii departamentul de marketing și să cunoască atribuțiile acestuia.

Conținutul cursului:

Tema 1. Conceptul de marketing și funcțiile lui în economia de piață.

Tema 2. Mediul de marketing al întreprinderii.

Tema 3. Piața în viziunea de marketing.

Tema 4. Cercetări de marketing.

Tema 5. Cercetarea comportamentului consumatorului.

Tema 6. Studiarea pieței.

Tema 7. Previziuni de marketing.

Tema 8. Politici de marketing.

Tema 9. Politica de produs în mixul de marketing.

Tema 10. Politica de preț în mixul de marketing.

Tema 11. Politica de distribuție ca componentă a mixului de marketing.

Tema 12. Distribuția bunurilor industriale.

Tema 13. Politica de promovare ca componentă a mixului de marketing.

Tema 14. Organizarea activității de marketing.

ECONOMIA RELAȚIILOR EXTERNE ALE MOLDOVEI

Total ore:120. Puncte credite: 4.

Autori: Moldovan Dumitru, prof. univ., dr.hab.
Benea-Popușoi Elina, conf. univ. ,dr.

Scopul cursului

Disciplina permite aprecierea evoluției specializării internaționale a economiei RM, a relațiilor economice externe ale RM și politicilor ce reglementează aceste relații.

Obiectivele / Rezultatele învățării

- Studierea caracteristicilor și factorilor determinanți ai specializării internaționale a economiei R.Moldova;
- Identificarea potențialului de export al sectoarelor economiei naționale;
- Analiza bazei legislative a relațiilor economice externe ale R.Moldova;
Estimarea și aprecierea indicatorilor cantitativi și calitativi ai participării R. Moldova la fluxurile internaționale de: comerț cu bunuri și servicii, capital, forță de muncă, asistență, ș.a.;
- Studiu comparativ a R.Moldova și altor țări în tranziție cât privește politicile comerciale externe și politicile de atragere și valorificare a investițiilor străine și asistenței externe

Unități de conținut

1. Sistemul economiei mondiale contemporane și locul R.Moldova în acest sistem.
2. Specializarea și respecializarea internațională a economiilor în tranziție.
3. Dotarea cu factori de producție a economiei R.Moldova: situația actuală și posibilități de dezvoltare.
4. Emigrarea forței de muncă și efectele ei asupra specializării și integrării regionale a R. Moldova.
5. Structura economiei R. Moldova: posibilități de dezvoltare a clusterelor economice și avantajelor competitive.
6. Potențialul de export și competitivitatea economiei R.Moldova.
7. Impactul economiei subterane asupra relațiilor externe și competitivității economiei R. Moldova.
8. Cadrul juridic al relațiilor comerciale externe ale R.Moldova.
9. Evoluția și caracteristicile comerțului extern al R. Moldova.
10. Politica comercială externă a R. Moldova.
11. Importanța investițiilor de capital străine pentru dezvoltarea economiei naționale.
12. Asistența economică externă acordată R. Moldova.
13. Integrarea R. Moldova în economia mondială și regională.
14. Relațiile Republicii Moldova cu principalele țări partenere

ANUL III

ANALIZA ACTIVITĂȚII ECONOMICO-FINANCIARE

Total ore: 150. Puncte credite:5.
Autor: Cojocari Ala, lect. sup. univ.

Scopul cursului

Formarea la studenți a competenței: *de a efectua analiza rezultatelor economico-financiare înregistrate de entități pe parcursul activității desfășurate.*

Obiectivele / Rezultatele învățării

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili: de a efectua

I. la nivel de cunoaștere:

Să explice conceptele: analiza veniturilor din vânzări, rezultatelor financiare, rentabilității, situației financiare, analiza indicatorilor ce caracterizează programul de producție și comercializare, analiza asigurării entității cu factori de producție și a eficienței utilizării acestora.

Să cunoască conținutul surselor informaționale utilizate în procesul analizei.

II. la nivel de aplicare:

- Să utilizeze metode și tehnici concrete de analiză;
- Să aplice tebele analitice cu diferit conținut ce reflectă utilizarea informațiilor economice și diferitor sisteme factoriale.
- Să evidențieze puncte forte și slabe ale entității analizate.
- Să elaboreze concluzii textuale cu privire la examinarea rezultatelor obținute.

III. la nivel de integrare/creativ:

- Să propună modalități de îmbunătățire a fenomenelor și proceselor ce au loc în cadrul entității supuse analizei.
- Să descopere rezerve de creștere a veniturilor, profitului, rentabilității etc.
- Să elaboreze măsuri concrete de mobilizare a rezervelor descoperite în practică.

Unități de conținut

1. Analiza veniturilor din vânzări

Analiza structurală a veniturilor din vânzări. Analiza factorială a veniturilor din vânzări

2. Analiza rezultatelor financiare

Analiza structurii profitului (pierderii) până la impozitare. Analiza factorială a profitului (pierderii) din activitatea operațională.

3. Analiza rentabilității

Caracteristica generală a indicatorilor rentabilității. Analiza rentabilității activelor. Analiza rentabilității capitalului propriu.

4. Analiza situației financiare

Analiza structurii activelor întreprinderii. Analiza structurii surselor de formare a activelor. Analiza capitalului propriu. Analiza lichidității bilanțului contabil. Analiza fluxului mijloacelor bănești.

5. Analiza activității operaționale

Analiza și aprecierea generală a indicatorilor ce caracterizează volumul activității operaționale. Analiza și aprecierea volumului activității operaționale pe sortimente. Analiza și aprecierea ritmicității activității operaționale. Analiza și aprecierea calității produselor (serviciilor).

6. Analiza factorilor de producție

Clasificarea factorilor de producție. Calculul și aprecierea influenței factorilor de muncă la devierea volumului activității operaționale. Calculul și aprecierea influenței factorilor ale

mijloacelor fixe la devierea volumului activității operaționale. Calculul și aprecierea influenței factorilor ai resurselor materiale la devierea volumului activității operaționale și produsului.

DREPTUL MUNCII

Total ore:150. Puncte credite 5.

Autor: Donos Evlampie, conferențiar universitar, dr.

Scopul cursului:

Tranziția la o societate bazată pe economia de piață ridică în sfera muncii două mari tipuri de probleme. O primă problemă o constituie trecerea de la vechiul sistem de organizare a muncii la un sistem caracteristic unei societăți moderne, dezvoltate.

Obiectivele / rezultatele învățării :

Cunoașterea normelor dreptului muncii și a instituțiilor acestei ramuri.

Formarea deprinderilor practice necesare pentru aplicarea dreptului muncii în diferite domenii de activitate.

Conținutul cursului:

- Tema 1. Specificul dreptului muncii ca ramură a dreptului.
- Tema 2. Parteneriatul social și tripartismul.
- Tema 3. Patronatul.
- Tema 4. Sindicatele.
- Tema 5. Rolul statului pe piața muncii și în relațiile de muncă.
- Tema 6. Contractul colectiv de muncă.
- Tema 7. Contractul individual de muncă.
- Tema 8. Timpul de muncă și timpul de odihnă
- Tema 9. Salarizarea
- Tema 10. Răspunderea disciplinară
- Tema 11. Sănătatea și securitatea în muncă
- Tema 12. Răspunderea materială
- Tema 13. Supravegherea și controlul asupra respectării legislației muncii
- Tema 14. Jurisdicția individuală
- Tema 15. Conflictele colective de muncă

STANDARDIZAREA MUNCII

Total ore: 150. Puncte credite: 5.

Autor: Bîrcă Alic, dr. conf.univ., dr.

1. Obiectivele de formare în cadrul disciplinei “Standardizarea muncii”

La nivel de cunoaștere și înțelegere

- să determine locul normării muncii în ansamblul disciplinelor economice;
- să cunoască toate categoriile de timp necesare elaborării normelor de muncă;
- să înțeleagă diferențele dintre normele de muncă și normativele de muncă;
- să cunoască și să înțeleagă metodele de calcul al normelor de muncă;
- să cunoască și să înțeleagă eficiența economică al aplicării normelor de muncă îmbunătățite.

La nivel de aplicare

- să posedă cunoștințele necesare pentru a face distincție între toate categoriile de timp utilizate;
- să cunoască metodele de studiere a timpului de muncă și metodologie de aplicare a acestora;
- să identifice metodele adecvate de studiere a timpului de muncă pentru elaborarea normelor de muncă;
- să cunoască toate categoriile normelor de muncă aplicate în economia națională;
- să cunoască metodologia de elaborare a normativelor de muncă;
- să poată pune în aplicare normele de muncă pentru diferite tipuri de activități;
- să cunoască metodologie de elaborare a normelor de muncă pentru diferite tipuri de procese de producție ;
- să stabilească normele de muncă pentru diferite categorii de personal.

La nivel de integrare

- să determine caracterul interdisciplinar al normării muncii;
- să aprecieze importanța normării muncii în fundamentarea altor activități din cadrul organizației;
- să poată efectua rapoarte privitor la îndeplinirea normelor de muncă;
- să aprecieze importanța normării muncii în activitatea eficientă a organizației;
- să identifice factorii care pot conduce la revizuirea normelor și normativelor de muncă

2. Conținutul disciplinei

- Introducere în standardizarea muncii
- Proiectarea și re-proiectarea posturilor de muncă
- Analiza posturilor de muncă
- Structura timpului de muncă
- Metode și tehnici de măsurare a timpului de muncă
- Conținutul și clasificarea normelor de muncă
- Metodologia determinării normei de timp și a normei de producție
- Conținutul, clasificarea și metodologia de elaborare a normativelor de muncă
- Particularitățile normării muncii la diferite procese de muncă

ECONOMIA MUNCII

Total ore: 150 ore. Puncte credite: 5

Autor: Vaculovschi Dorin, conf.univ., dr.

Scopul și sarcinile disciplinei:

Cursul “Economia muncii” reprezintă un curs teoretic, el are drept scop inițierea studenților în analiza proceselor și fenomenelor ce au loc în domeniul raporturilor de muncă, precum și a mecanismelor de funcționare ale pieței muncii într-o economie de piață modernă. Cursul reprezintă suportul teoretic pentru managementului resurselor umane.

- inițierea studenților în noțiunile fundamentale legate de piața muncii și mecanismul de funcționare a pieței muncii;
- inițierea studenților în abordarea economică a proceselor din cadrul raporturilor de muncă, precum investiții în capitalul uman, mobilitatea forței de muncă, discriminare pe piața muncii, mișcare sindicală etc.

Tema 1: Introducere în economia muncii.

Tema 2. Resursele de muncă ca purtătorul factorului de producție – muncă.

Tema 3. Piața muncii, concept caracteristici, particularități.

- Tema 4. Elementele definiției ale pieței muncii.**
Tema 5. Cererea de muncă.
Tema 6. Oferta de muncă.
Tema 7. Investițiile în capitalul uman.
Tema 8. Mobilitatea forței de muncă.
Tema 9. Salariul și productivitatea muncii.
Tema 10. Discriminarea pe piața muncii.
Tema 11. Activitatea sindicatelor pe piața muncii.
Tema 12. Ocuparea forței de muncă și salarizarea în sectorul de stat.

DREPTUL SECURITĂȚII SOCIALE

Total ore:150. Puncte credite: 5

Autor:Tighineanu Alexandra, lector superior universitar

Scopul cursului:

Problematika securității sociale a asumat în contemporaneitate o dimensiune politică, sindicală, sociologică, economică și juridică de natură a reprezenta un suport obligatoriu pentru constituirea statului social modern. Dreptul securității sociale, prezintă interes prin problematica vastă și actuală pe care o tratează și pentru colectivele de cadre didactice și de studenți din învățământul superior economic și juridic, constituind un prețios instrument de lucru în activitatea lor. Ea este de asemenea de un real folos economiștilor și juriștilor, celor ce fac parte din organele care realizează activitatea de securitate socială, la nivelul tuturor verigilor sistemului.

Obiectivele / rezultatele învățării :

Cunoașterea noțiunilor fundamentale, a legislației în vigoare, a categoriilor asigurărilor sociale precum și persoanele ce beneficiază de aceste drepturi.. Formarea deprinderilor practice necesare pentru aplicarea dreptului securității sociale în diverse situații , propunerea inițiativelor legislative în domeniul dreptului securității sociale.

Conținutul cursului:

1. Securitatea socială. Terminologie
2. Noțiuni generale privind dreptul securității sociale
3. Dreptul internațional al securității sociale
4. Asigurările sociale.
5. Stagiul de cotizare. Vechimea în muncă.
6. Dreptul la pensie. Categoriile de pensii.
7. Indemnizațiile familiale
8. Noțiuni generale privind indemnizațiile în caz de boală profesională sau accident de muncă
9. Asigurarea de sănătate
10. Ajutorul de șomaj.
11. Asistența socială.
12. Jurisdicția în domeniul securității sociale.

MANAGEMENT BANCAR

Autori: Secrieru Angela, prof. univ., dr. hab.
Cociug Victoria, conf.univ., dr.
Mistrea Larisa, conf.univ., dr.

Disciplina " Management bancar" reprezintă o continuitate logică a cursului „Monedă și credit”, „Bazele activității bancare” și este de pregnantă importanță pentru cursurile specializate din cadrul masteratului la formațiunea „Administrarea bancară”

Scopul cursului:

să contribuie la bună înțelegere a activității interne a bănci, precum și la formarea profesională atât a viitorilor angajați ai sistemului bancar cât și a utilizatorilor de servicii bancare.

Obiectivele/rezultatele învățării:

La finalizarea cursului studenții vor fi capabili:

I. La nivel de cunoaștere:

- să cunoască configurația funcțională a băncii și atribuțiile componentelor decizionale
- să cunoască principalele procese funcționale din bancă
- să cunoască modalitatea de circulație a fluxurilor financiare la nivel de diverse procese în cadrul băncii

II. La nivel de aplicare:

- să utilizeze reglementările și actele normative din domeniul bancar;
- să analizeze fluxurile informaționale statistice în scopul înaintării concluziilor vis-a-vis de activitățile financiare, bancare;
- să aplice modele matematice de evaluare a activităților de gestiune a lichidității, portofoliului de credite, a capitalului și resurselor bancare
- să dezvolte capacitatea de colectare, selectare, generalizare și structurare a informațiilor necesare cercetării în domeniul bancar;

III. La nivel de integrare:

- să formuleze soluții în cadrul unei analize integrale a situației economico-financiare a băncii;
- să prezinte strategii de rentabilizare a resurselor bancare;
- să analizeze alternativele privind mobilizarea și plasarea resurselor financiare în scopul alegerii variantei optime;
- să recomande strategii de gestionare a performanțelor bancare și modalități de redresare a activității bancare integrale;
- să structureze un plan de acțiuni în vederea majorării performanțelor bancare;
- să dezvolte abilitățile de comunicare profesională cu colegii / echipa de lucru / privind analiza anumitor aspecte din activitatea bancară;
- să elaboreze strategii și metode de perfecționare a sistemelor financiar-bancare, a politicilor financiare și investiționale, să evalueze efectele acestora în economie;

Conținutul cursului:

ESENȚA ȘI TENDINȚA DEZVOLTĂRII MANAGEMENTULUI BANCAR.

Conceptul, conținutul și principiile managementului bancar. Funcțiile managementului bancar. Particularități și scopul managementului bancar. Direcțiile principale ale managementului bancar: managementul finanțelor și managementul personalului.

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ A BĂNCII COMERCIALE.

Esența organizării băncilor Organizarea băncii prin perspectiva ierarhică. Organele de conducere a băncii Organigrama băncii. Organizarea băncii prin perspectiva configurațională. Unitățile teritoriale ale băncii: sucursale, filiale, reprezentanțe. Gestiunea băncii cu unități teritoriale. Organizarea băncii din perspectivă funcțională. Grupe și blocuri funcționale. Structura matricială ca formă de organizare a activității

MANAGEMENTUL PERSONALULUI BANCAR.

Esența managementului personalului bancar. Atribuțiile managementului personalului. Politica de cadre. Organizarea funcției de gestiune a personalului în bancă. Securitatea în bănci. Riscul de fraudă și modalitățile de evitare a lui.

RISCURILE BANCARE.

Noțiune generală de risc și incertitudine în activitatea bancară. Clasificarea riscurilor bancare. Funcția de gestiune a riscului în bancă . etapele de gestiune a riscului bancar.

STRATEGIA DE GESTIUNE A LICHIDITĂȚII.

Conceptul de lichiditate și metode de calcul a necesarului de mijloace lichide strategii de gestiune a lichidității. Analiza indicatorilor lichidității. Dirijarea a riscului de lichiditate.

GESTIUNEA PASIVELOR BANCARE.

Gestiunea capitalului bancar propriu. Gestiunea resurselor atrase. Garantarea depozitelor bancare. Evitarea operațiunilor de spălare a banilor prin conturile bancare.

STRATEGII DE GESTIUNE A ACTIVELOR BĂNCII.

Necesitatea gestiunii activelor. Gestiunea activelor după calitate. Strategii de gestiune a activelor. Corelarea activelor cu pasivele bancare. Riscul de rată a dobânzii.

GESTIUNEA ACTIVITĂȚII DE CREDITARE.

Politica de creditare ca element de gestiune a activității de credit. Gestiunea calității portofoliului de credit. Formarea dobânzilor la credite. Politica de dobânzi. Gestiunea riscului de creditare. Analiza credibilității clientului. Evaluarea și evitarea riscului de credit la nivel de portofoliu de credite.

MANAGEMENTUL ACTIVITĂȚII EXTRABILANȚIERE.

Rolul activității extrabilanțiere. Tipurile activității extrabilanțiere. Activitatea de titlurizare. Activitatea de vânzare de credite. Emisiunea scrisorilor de garanție. Riscurile în activități extrabilanțiere.

ANALIZA EFICIENȚII ACTIVITĂȚII BANCARE.

Metode de analiză a eficienței bancare. Metode interne și semnalele pieții. Structura veniturilor bancare. Analiza factorială a veniturilor bancare. Analiza factorială a cheltuielilor bancare. Determinarea indicatorilor de performanță bancară: ROE, ROA, EM, GUA, Rpn. Evaluarea performanțelor bancare prin ratinguri..

BĂNCI PROBLEMATICE. POSIBILITĂȚI DE ASANARE A ACTIVITĂȚII.

Cauze și premisele apariției problemelor în cadrul băncii. Posibilități de asanare a activității băncilor problematice. Falimentul bancar – soluție radicală de eliminare a problemelor bancare.

PSIHOLOGIA MANAGERIALĂ

Total:120 ore. Puncte credite: 4.
Autor: Abramihin Cezara, conf.univ. , dr.

Scopul cursului:

Conținutul cursului dezvoltă aspectele teoretice și metodologice privind prelucrarea datelor și obținerea informațiilor aferente activelor, datoriilor, capitalului propriu, veniturilor și cheltuielilor necesare deciziilor interne privind activitatea entității, dar mai ales celor necesare utilizatorilor externi

Obiectivele/rezultatele învățării:

La finalizarea cursului, studenții vor fi capabili:

La nivel de cunoaștere:

- Să aprecieze utilitatea psihologiei manageriale în pregătirea viitorilor economiști;
- Să posede capacitatea de a prevedea problemele cu caracter psihologic cu care se poate confrunta societatea actuală;
- Să stăpânească unele reguli și principii ferme de negociere, menite să asigure aplanarea stărilor conflictuale și stabilirea consensului social;
- Să asimileze unele modalități flexibile de colaborare, de natură să stimuleze performanța de grup.

Unități de conținut

- Tema 1. Psihologia managerială ca disciplină științifică.
- Tema 2. Noțiuni generale despre conducere, principalele caracteristici ale procesului de conducere.
- Tema 3. Personalitatea conducătorului și competența social-psihologică.
- Tema 4. Conducerea și puterea aspecte psihologice.
- Tema 5. Comunicarea și eficacitatea managerială.
- Tema 6. Decizia esență a activității de conducere.
- Tema 7. Psihopatologia comportamentului profesional.

INTEGRARE ECONOMICA SI ECONOMIE EUROPEANA

Total ore: 90. Puncte credite:3
Autori: Galaju Ion, conf. univ., dr.
V. Brasovschi-Velenciuc, lector universitar

Scopul disciplinei:

- Obținerea de cunoștințe privind fundamentele teoretice și practice ale integrării economice internaționale și economiei europene;
- Familiarizarea studenților cu aplicarea în practica internațională a teoriilor și modelelor de integrare economică;
- Dobândirea cunoștințelor în ceea ce privește evoluția economiei europene.

Obiectivele/rezultatele învățării:

- Să demonstreze cunoștințe în domeniul integrării economice internaționale și regionale;
- Să dobândească și să utilizeze optim informația;
- Să aplice metode cantitative și calitative de analiză a informației economice;
- Să întocmească rapoarte economice;
- Să integreze cunoștințe din domenii noi sau interdisciplinare pentru a crea o diagnoză a problemelor întâlnite pe bază de cercetare;
- Să propună soluții, stabilite prin cercetare, la diverse probleme.

Conținutul cursului:

Tema 1. Caracteristici ale integrării economice internaționale – abordări conceptuale

Tema 2. Teorii ale integrării economice

Tema 3. Tendințe integraționiste în economia mondială

Tema 4. Istoricul integrării economice în Europa. Unificarea europeană

Tema 5. Cadrul instituțional al Uniunii Europene

Tema 6. Politici de unificare europeană

Tema 7. Locul și rolul Uniunii Europene în Economia Mondială

Tema 8. Participarea Republicii Moldova la procesele de integrare economică internațională.

CALITATEA VIEȚII

Total ore: 90 ore. Puncte credite: 3

Autor: Vaculovschi Dorin, conf.univ., dr.

Scopul cursului

Inițierea studenților în teoriile calității a vieții, precum și a indicatorilor sociali de măsurare a calității vieții, precum și aplicarea lor în analiza realității sociale

Obiectivele cursului/rezultatele învățării

La nivel de cunoaștere

- Să cunoască în ce constă conținutul conceptului de calitate a vieții
- Să cunoască sistemul de indicatori ai calității vieții
- Să cunoască în ce constă rolul statului în asigurarea calității vieții

La nivel de aplicare

- Să poată aplica conceptul de calitate a vieții, precum și teoria acesteia în aprecierea situației unei țări
- Să poată aplica indicatorii de monitorizare a calității vieții procesul de luare a unor decizii sau formulare de politici în domeniul social

La nivel de integrare

- Să poată determina corelația dintre creșterea calității vieții și dezvoltarea economică
- Să poată determina locul conceptului de calitate a vieții în procesul de elaborare a politicilor sociale

Unități de conținut

1. Introducere în calitatea vieții (4+4 ore)

Concept de calitate a vieții. Calitatea vieții și indicatorii sociali. Dimensiunile (domeniile) calității vieții. Lista de indicatori ai calității vieții. Noua perspectivă asupra socialului introdusă de cercetările referitoare la calitatea vieții .

2. Bunăstarea – obiectiv al politicilor sociale (2+2 ore)

Noțiuni generale despre bunăstare. Mecanismele producerii bunăstării în economia de piață. Principalele surse ale bunăstării individuale. Bunăstarea individuală. Nevoile umane și bunăstarea individuală.

3. Sărăcia - concepte și semnificații (4+4 ore)

Sărăcia – definiție și forme de manifestare Sărăcia absolută și sărăcia relativă Metode de determinare a pragului sărăciei Metode subiective de măsurare a sărăciei Aspecte spațiale și temporale ale sărăciei. Inegalitatea și sărăcia veniturilor. Teorii asupra sărăciei. Sărăcie versus excluziune socială.

4. Dezvoltarea umană și calitatea vieții (4+4 ore)

Noțiune de dezvoltare umană. Premisele apariției conceptului dezvoltării umane. Evoluția conceptului dezvoltării umane. Publicațiile legate de conceptul dezvoltării umane și perspectivele dezvoltării conceptului în secolul 21. Indicatorii de măsurarea a dezvoltării umane

5. Calitatea vieții de muncă (4+4 ore)

Semnificația muncii Standarde internaționale referitoare la muncă. Munca decentă Condițiile de muncă Securitatea și igiena muncii Condițiile economice Condițiile sociale ale muncii

PLANUL DE AFACERI

Total ore:150. Puncte credite: 5.

Autor: Solcan Angela, conf. univ., dr.

Scopul și sarcinile disciplinei:

În cadrul acestui curs sunt prezentate instrumente practice de lucru care să ajute studenții la elaborarea planului de afaceri

Obiectivele / rezultatele învățării:

Obiectivul principal al disciplinei constă în familiarizarea participanților privind noțiunile de plan de afaceri, cunoașterea etapelor elaborării acestora, precum și a conținutului compartimentelor de bază.

În rezultatul studierii cursului studenții vor obține următoarele **competențe și abilități:**

- *de cunoaștere:* utilizarea cunoștințelor teoretice și practice specializate din domeniul managementului, marketingului și finanțelor; elaborarea unor judecăți pe bază unor informații incomplete sau limitate;
- *de conducere a activităților:* organizarea dezvoltării organizației în baza planului de afaceri;
- *de conducere a oamenilor:* motivarea și determinarea oamenilor la acțiune;
- *de gestionare a resurselor:* elaborarea de bugete;
- *de gestionare a informației:* colectarea și interpretarea unor date relevante pentru rezolvarea problemelor, utilizarea eficientă a tehnologiilor informaționale în elaborarea studiilor de fezabilitate și a planului de afaceri;
- *de proiectare:* proiectarea și planificarea afacerilor

Conținutul disciplinei:

- 1. Planul de afaceri– concept și necesitatea elaborării**
- 2. Etapele procesului de elaborare a planului de afaceri**
- 3. Structura și conținutului compartimentelor de bază ale planului de afaceri**
- 4. Descrierea afacerii și obiectivele**
- 5. Analiza pieței și planul de marketing**
- 6. Planul operațional**
- 7. Managementul și personalul**
- 8. Evaluarea riscurilor**
- 9. Prognoze financiare**
- 10. Recomandații privind prezentarea și susținerea planului de afaceri**

CUPRINS:

1.	Prefață	4
2.	Caracteristica specialității	5
3.	Plan de învățământ	6
4.	Teorie economică I (microeconomie)	10
5.	Matematică economică	11
6.	Informatică economică	13
7.	Demografie	14
8.	Limba străină	15
9.	Management	16
10.	Filozofie	18
11.	Educație fizică	20
12.	Teorie economică II	21
13.	Comunicarea de afaceri	23
14.	Dreptul afacerilor	24
15.	Statistica	25
16.	Limba străină	27
17.	Bazele contabilității	28
18.	Fundamentele Managementului Resurselor Umane	29
19.	Educație fizică	30
20.	Piața muncii	31
21.	Contabilitatea întreprinderii	32
22.	Sociologie	34
23.	Correspondența economică și secretariat	35
24.	Psihologia social-economică	36
25.	Cultura afacerilor	38
26.	Comerț internațional	39

27.	..... Economia	sectorului	public	40
28.	..... Finanțe			41
29.	..... Organizarea	ergonomică	a	muncii 42
30.	..... Managementul		producției	43
31.	..... Marketing			44
32.	..... Economia	relațiilor	externe	ale Moldovei 45
33.	..... Analiza	activității	economico-financiare	46
34.	..... Dreptul		muncii	47
35.	..... Standardizarea		muncii	47
36.	..... Economia		muncii	48
37.	..... Dreptul	securității	sociale	49
38.	..... Management		bancar	50
39.	..... Psihologia		managerială	52
40.	..... Integrare	economică	și economie	europeană 52
41.	..... Calitatea		vieții	53
42.	..... Planul	de	afaceri	54
	.....			